

LETO XI

Številka 24

Jesenice, 20. junija 1969

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Vari — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarnja« Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

Prireditve ob 100 - letnici

Skromno in tiho se odvija program predvidenih praznovanj v okviru praznovanja 100-LETNICE ŽELEZARNE JESENICE.

Zimsko športno srečanje slovenskih železarjev je bila prva večja prireditev ob 100-letnici. Tudi kurirski smuk v Javorniških rovtih je bila uspeša prireditev — sicer je bila to samostojno izvedena smuška tekma v organizaciji ZZB NOV Javornik — Koroška Bela, vendar je bila letos posvečena poleg spomina na padle partizanske kurirje, še 100-letnici obstoja železarne Jesenice.

Na športnem področju so bila v aprilu zelo zanimiva tekmovanja med železarji, kovinarji, steklarji in gumarji. Svoje moči in sposobnosti so merili v kegljanju na asfaltu, streljanju s puško, šahu, namiznem tenisu, odbojki in orientacijskem pohodu. Vsa tekmovanja so bila odlično pripravljena in izvedena. Zmagovalno moštvo je bilo iz naše tovarne.

Neuporabno športno igrišče je preprečilo izvedbo zamišljenega športnega programa. Zato bodo ostale športne prireditve izvedene šele v jeseni. Tako, da bo prvi večji telesno kulturni dogodek dne 12. in 13. julija t. l., ko je v programu pohod 500 železarjev na Triglav. To bo prav gotovo ena najmnogičnejših akcij v okviru letošnjih praznovanj. V tem primeru ne bo šlo za kolajne, niti ne za »prvo moštvo« — to bo manifestacija pogumnih jeseniških železarjev, ki so jim bile gore večkrat drugi dom.

Na kulturnem polju smo do sedaj izvedli zelo uspešni medklubski festival kratkometražnega filma in kviz prireditve v izvedbi konference ZMS Železarne.

Koncerti novoorganiziranega pihalnega orkestra jeseniških železarjev so s programom, ki so ga izvajali in prav posebno z zelo lepim in kakovostnim prikazom zgodovinskega razvoja železarstva in godbe pri nas, bili pravo presenečenje za vsakogar.

H kulturnim prireditvam moramo prišteti tudi srečanje z našimi zbori, ki je bilo v organizaciji ZKPO, vendar tudi s poudarkom na 100-letnico Železarne.

Tam, kjer se je rodila naša tovarna, tam, kjer so pela mogočno pesem kovaška kladiva in kjer so kovaški ognji oznanjali pričetek novega življenja, tam bo naša naslednja prireditev. V nedeljo, dne 22. junija t. l. bo ob Zoisovem stolpu v Bohinjski Bistrici ob 9. uri dopoldan krajša svečanost s pevskim, folklornim in glasbenim programom. Jedro programa imajo Bohinjci — ostalo pa Jeseničani.

Lepo bi bilo, če bi to prireditev obiskalo čim več naših ljudi.

Glavne prireditve pa bodo šele v juliju.

Za soboto, 26. julija se predvideva, da bo popoldan ob 16. uri otvoritev razstav DOLIKA, fotokluba, Svobode Javornik — Koroška Bela in več mladinskih razstav ter razstava gasilcev ob 100 letnici gasilstva. Še isti dan bo ob 18. uri svečana seja delavskega sveta Železarne v novi dvorani kulturnega doma na Javorniku. Pevski zbori z Jesenic bodo skupaj s pihalnim orkestrom za uvod prvič zapeli novo himno Jeseniških železarjev, za katero je besedilo napisal Miha Klinar, uglasil pa jo je prof. Milko Škoberne.

Zvečer istega dne bo ognjemet na Javorniku in na Jesenicah, ob 20.30 uri pa bo svečana gledališka predstava v Titovem domu na Jesenicah ljudske igre PLAVŽ, ki jo je napisal France Klinar, priredil pa Bojan Čebulj, ki delo tudi režira.

Naslednji dan v nedeljo 27. julija bo ob 9. uri pričetek glavne proslave v valjarni Bela. Proslavo bo obiskal tudi pokrovitelj proslave 100-letnice Železarne predsednik IS SRS Stane Kavčič.

Poleg zgodovinskega orisa razvoja Železarne in drugih govorov bo na tej proslavi v Klinarjevi Rdeči kantati nastopilo čez 300 pevcev, godbenikov in recitatorjev. Predvideva se, da bo na ta dan za dve uri dovoljen ogled vseh obratov naše tovarne, tako da si bodo tudi svojci lahko ogledali, kje delajo njihovi domači.

Popoldan pa bo na Poljanah ljudsko veselje z nastopi pevcev in godbenikov ter z raznimi športno zabavnimi prireditvami in seveda s plesom. V programu so razne kulturne in športne prireditve tudi v jeseni. Vendar pa bomo o tem pisali še kasneje.

Stanko Ravnik

Iz skupščine občine Jesenice

Prva delovna seja novoizvoljene skupščine

V ponedeljek, 16. junija, je bila druga skupna oziroma prva delovna seja obeh zborov skupščine občine Jesenice. Kot se spodobi za novoizvoljene odbornike, je bila tudi udeležba skoraj stoodstotna. Za sejo je bilo predlaganih kar 9 točk dnevnega reda, od katerih je bila vsaj po aktivnosti odbornikov osrednja točka razprava o določitvi meril za uporabo sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj udeležencev NOV.

Odloki brez bistvenih pripomb

Prvi je bil na vrsti predlog odloka o občinskih upravnih taksah, saj so dosedanje takse z majhnimi popravki veljale že od leta 1959.

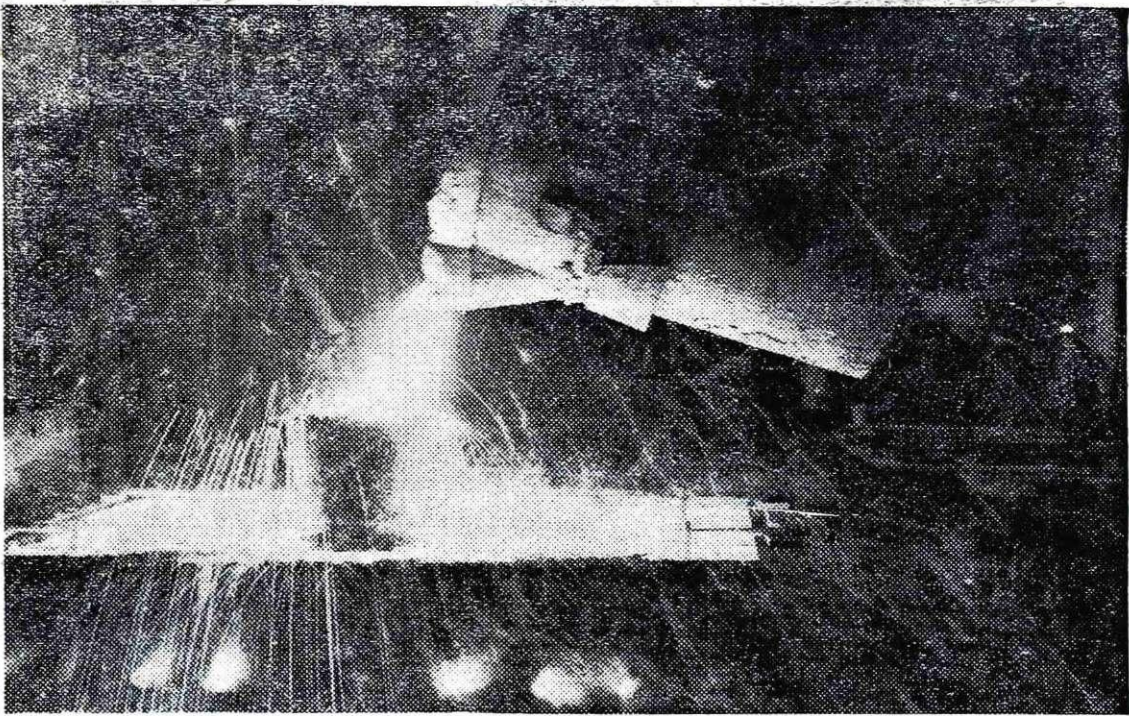
Republiška skupščina je v mesecu aprilu letos sprejela nov zakon, s katerim je do-

ločeno, do katere najvišje meje lahko občinske skupščine predpišejo občinske upravne takse. Zato tudi predlog odloka določa isto višino, razen v nekaterih tarifnih številkah, kjer pa so nižje npr. izdaja potne listine in vizuma za neomejeno število potovanj ter 50 % olajšanje za orožni list za člane lovskih organizacij in poklic-

nih čuvajev. Pri določanju nove višine taks je bilo upoštevano, da se te približajo povprečnim stroškom postopka ter da se povišajo tam, kjer so bile nesorazmerno nizke, vendar pa pri tem ne odvrčajo občana od uveljavljanja svojih pravic.

Glede na spremembo temeljnega zakona je bilo treba določiti tudi višino občinskih sodnih taks. Zaradi poenotenja plačevanja sodnih taks pa republiški organi priporočajo, da občinske skupščine potrdijo tako višino taks, kot so določene z republiškim zakonom.

(nadalj. na 12. str.)

V livarni se pretaka jeklo v ustrezne kalupe

Nova odmera pokojnin borcem NOV

Udeleženci NOV pred 9. 9. 1943 imajo v pokojninskem sistemu posebne in večje pravice že od leta 1958 dalje. Do leta 1965 so imeli, poleg drugih pravic, zagotovljeno pokojnino najmanj VI. zavarovalnega razreda, če njihova redna pokojnina ni dosegla oziroma preseгла tega zneska.

S 1. januarjem 1965 so bile pokojnine borcev prevedene tako, da jim je bila določena pokojnina po splošnih predpisih kot drugim upokojencem. V primeru, da je imel upokojenec nižjo pokojninsko osnovo kot 400 N din, je dobil zvezni dodatek. V naši republiki pa je bil za zaposlene borce s posebnim zakonom določen še republiški dodatek. Osnova za odmero tega dodatka je znaša-

la 59.000 S din, kar je bila tudi osnova za odmero pokojnine. Del pokojnine, ki je bila povečana zaradi te osnove oziroma republiškega dodatka, je bil izračunan od polne osnove 590 novih dinarjev za nosilce »Partizanskega spominskega znaka 1941« za udeležence NOV iz leta 1941 in španske borce. Za udeležence NOV iz leta 1942 je bila osnova za republiški dodatek 90 % razlike med

redno osnovo oziroma 400 N din in 590 N din, za udeležence NOV od 1. januarja 1943 do 9. septembra 1943 pa 60 % razlike.

Tako odmerjene pokojnine so se po 1. januarju 1965 valorizirale kot pokojnine, odmerjene po splošnih predpisih.

Pokojnine borcev, ki so jih uveljavili po 1. januarju 1965, so bile odmerjene od določenega obdobja pokojninske osnove kot pri ostalih upokojencih. Borcem, ki so prejeli dodatek za borce med zaposlitvijo, se je tudi ta štel v pokojninsko osnovo.

(nadalj. na 12. str.)

Ob koncu šolskega leta

V procesu preraščanja šole iz državne v družbeno ustanovo in v uveljavljanju napredne pedagoške ideje, so se in se še vedno pojavljajo v naših šolah problemi in nasprotja, iz katerih izvira tudi množica negativnih pojavov, ki šoli jemljejo tisti potrebni družbeni ugled, ki ga je šola vedno imela in ga tudi mora imeti. To trditev je sicer težko posplošiti, nasprotja sicer nastopajo v vsakem gibanju, v vsakem procesu in na vsaki šoli, vendar je od zrelosti pedagoškega vodstva in razvitosti samouprave odvisno, kako nasprotja usklajajo in rešujejo, ne da bi pri tem trpelo vzgojno-izobraževalno delo.

»Vzgojno delo je predvsem organizacijsko delo«, je v svojih pedagoških izsledkih poudarjal veliki ruski pedagog Makarenko. Ravno tu se pojavljajo dileme, ki v vsej svoji življenjski realnosti postavljajo takšno ali drugačno družbeno vrednost posameznemu vzgojno-izobraževalnemu zavodu. Dileme dvojnih ali celo trojnih nivojev naše šole. Šole, ki imajo zrel delovni kolektiv z razvito samoupravo in dobrim pedagoškim vodstvom, ali šole, ki se zavzeto borijo za te kvalitete in šole, ki tem kvaliteta ne posvečuje nobene pozornosti. Ta, sicer samo besedna in navidezna razporeditev šol, je namreč zato važna, ker je od stopnje razvitosti teh kvalitete odvisno, čemu šola posveča primarno pozornost: ali svojim osnovnim nalogam, to je organizaciji vzgojno-izobraževalnega dela na šoli, ali sekundarnim nalogam, ki se morajo brez škode za razvoj primarnih nalog tudi razvijati in reševati, to je notranjim problemom delitve dohodka, razvoju samouprave, medsebojnih odnosov in podobno.

Bežen sprehod po naših šolah pa nam pri posameznih učiteljih in posameznih šolah odkrije vse prej kakor zavzetost za ustvarjalno pedagoško delo, ali kakor pravi Makarenko za organizacijsko pedagoško delo. Toliko samovolje posameznikov in sporov znotraj delovnih — vzgojnih kolektivov, ki so v posameznem primeru prerasli celo v fizično obračunavanje in medsebojno nekulturno očitavanje, nismo v zgodovini šolstva nikdar zasledili, razen morda ostrejših dialogov v pogledu političnih ali drugih principielnih pedagoških vprašanj v preteklosti. Ciničen in podcenjevalni odnos do učencev, množica subjektivizma pri ocenjevanju, brezbriznost in podobno, so zelo pogostni spremljevalci življenja in dela znotraj posameznih šol. Da sem še bolj konkreten. Na eni izmed šol »tovarišica« in »tovariš« poravnata svoje račune s fizičnim obračunom, kolektiv pa z »žaljivkami«, na drugi si »tovariš« dovoli kajenje med pokom kakor v kavarni, nekje se šolski prostori pogosto spremenijo v nočni bar in šolski izleti učencev v piknik učiteljev, druge v posameznih razredih učenci s solzami mešetarijo za ocene itd., itd. Ob vsem tem se človek zaskrbljeno vprašuje, kaj so postali posamezni učitelji in posamezne šole? Kje je družbeni nadzor oziroma pedagoška služba in organi pristojni za šolstvo, da grede lahko mimo stvari in pojavov na posameznih šolah, ki šolstvu nasploh jemljejo ugled?

Ob koncu šolskega leta običajno podajamo obračun dela in prizadevanja učencev... toliko odličnih, toliko prav dobrih, dobrih itd. Letna bilanca pa ne vsebuje tudi drugih sestavin, ki ravno tako sodijo v bilanco šolskega leta določene šole in ki nam šole v svoji popolnosti lahko da realno sliko doseženih vzgojnih in izobraževalnih rezultatov določene šole. V šolsko letno bilanco nedvomno sodi tudi ocena razvitosti samoupravnih odnosov in samoupravljanja nasploh, razvitost delitve dohodka po delu, medsebojni odnosi v učiteljskem kolektivu, družbena zavzetost delovnega kolektiva in drugo, kar vse vpliva na končni rezultat vzgojno-izobraževalnega dela določene šole.

Nasprotij, ki nastajajo v procesu preraščanja šole iz državne v družbeno ustanovo in v procesu razvoja samouprave in samoupravnih odnosov ter razvoja delitve dohodka po delu, se ni mogoče izogniti, ker jih vsebuje vsak razvoj in vsako preraščanje ene kvalitete v drugo. Vendar pa ob tem nastopa vprašanje, kako posamezna šola ta nasprotja premaguje? To pa je odvisno od družbene zavesti in pedagoške zrelosti posameznega kolektiva. Ali se v vsem tem procesu krepi učiteljevo ustvarjalno delo glede metod in načina uresničevanja vzgojnih in izobraževalnih nalog ter smotrov šole, ali v tem procesu nastopajo nasprotja, ki negativno vplivajo na ustvarjalno delo učitelja in šole kot celote. Na vseh teh procesih in problemih, ki jih ni mogoče posplošiti niti na vse učitelje, niti na vse šole, bi morali graditi obračune naših šol ob koncu šolskega leta. V njih pa bi morala biti vidna tudi vsa pozitivna in ustvarjalna prizadevanja tako posameznikov, kakor posameznih šol.

Program izgradnje smederevskega metalurškega kombinata

Sredi meseca maja je bilo v železarni Smederevo redno zasedanje komisije za službo vzdrževanja pri združenju jugoslovanskih železarn. V okviru dnevnega reda zasedanja je bil tudi ogled gradnje nove železarne v Smederevu, oziroma smederevskega metalurškega kombinata.

Pri vodstvu izgradnje, ki je na samem gradbišču velikih objektov, nekaj kilometrov oddaljenem od stare železarne, smo se seznanili o obsežnosti trenutne gradnje ter o perspektivnosti dokončne izgradnje kombinata, ki bo po dograditvi imel proizvodnjo 3 milijone ton.

Po planu je sama izgradnja razdeljena v tri faze. V prvi se predvideva izgradnja vseh kapacitet za proizvodnjo surovega železa, to je predvsem topilnice z aglomeracijo. Pričetek proizvodnje surovega železa je predviden v prvem kvartalu 1970. leta. S tem bi bila dana možnost za pričetek rednega dela novega postrojenja, seveda v kolikor planirana dinamika dela ne bi bila ovirana iz kateregakoli razloga.

Potreben osnovni kader za pričetek proizvodnje so pripravili z usposabljanjem in prekvalifikacijo, ki jo je organiziral center za kadre in z usposabljanjem in specializacijo v domačih podjetjih, kakor tudi v inozemstvu.

V drugi fazi je planirana dograditev jeklarne ter bodo s to kompleksno izgradnjo pričeli že v tem letu. V zvezi s tem pa se spet javlja potreba po kadru, katerega bodo izbrali v tem in prihodnjem letu. To nalogo opravlja skupina inženirjev, ki je bila posebno za to določena.

V tretji fazi je planirana izgradnja vroče in hladne valjarne. Za sedaj so le razprave o izbiri najboljše variante za gradnjo tega kompleksa in šele potem bodo prešli k izbiri potrebnega kadra.

Kader za obsežne naloge energetskih obratov novega kombinata je le delno poskrbljen. Tudi za promet in transport je šele delno poskrbljeno za osnovni kader, izbiri ostalega kadra pa bodo izvršili v tem letu. Prav tako je tudi za smerno regulacijo — avtomatiko — le delno pripravljen kader in bodo nujno morali še letos poskrbeti za ostali kader. Tu je največji problem, kajti kadra, potrebnega za delo za smerno regulacijo, najbolj manjka. Tudi kader za strojno, elektro in gradbeno vzdrževanje je le delno zagotovljen in ga bodo morali tudi še letos zagotoviti.

S 1. januarjem 1969 je bilo v železarni Smederevo zaposlenih: 81 kadrov z visoko strokovno izobrazbo, 14 z višjo in 189 s srednjo strokovno izobrazbo.

Potrebe za leto 1969 pa izkazujejo še: 61 dipl. inženirjev, 14 inženirjev, 96 tehnikov, 512 visokokvalificiranih in 900 kvalificiranih delavcev.

V teku letošnjega leta bodo okrog 800 delavcev iz obstoječih proizvodnih enot železarne Smederevo pričeli

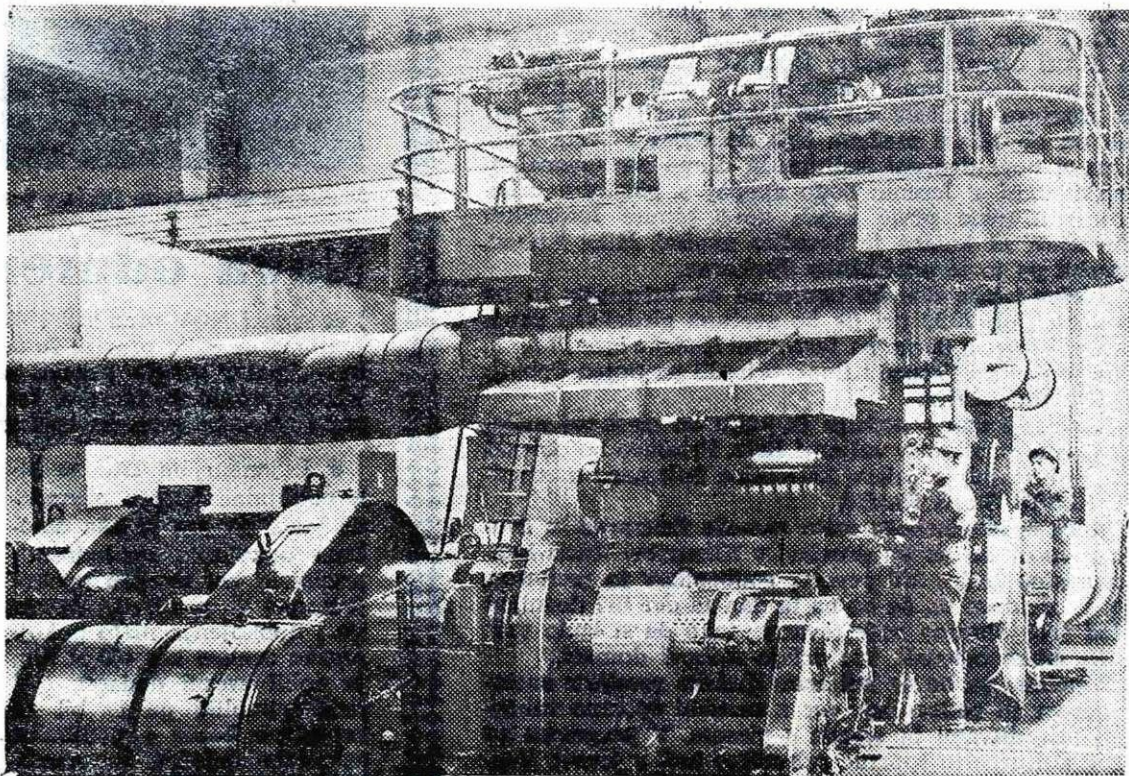
usposabljanje za delo na novih postrojenjih novega kombinata. Le-ti se bodo vodili kot kader v poizkusni proizvodnji iz namenskih sredstev — skladov investicijske izgradnje, čeprav bodo še naprej delali v obstoječi železarni. Seveda bo usposabljanje potekalo izven delovnega časa in rednega dela in bo zahtevalo od kolektiva precejšnjih naporov. Mnenja so, da je to edini izhod, da omogočijo vsem članom kolektiva, ki so se voljni učiti in napredovati, da pridejo do ustreznega znanja, da bi obvladali sodobno tehnologijo novega kombinata.

Z internimi oglasi v podjetju obveščajo kolektiv o razpisih za usposabljanje za nove poklice in specialnosti po predpisanih pogojih. Prednosti ob razpisu imajo vsa kor tisti delavci, ki že opravljajo sorodno delo in imajo določeno predizobrazbo, kar je tudi jamstvo, da se bodo hitreje vključili v delo na novem delovnem mestu.

Seveda številka 800 delavcev še približno ne predstavlja končne meje potreb za prekvalifikacijo kadra iz obstoječih obratov. Tudi ostalim članom kolektiva bodo omogočili zaposlitev v novih obratih.

Tako je v interesu vsakega člana tega kolektiva, da resno razmišlja o lastnem strokovnem izpopolnjevanju in o bodočem delovnem mestu in da bi čim uspešneje izpolnil zahteve novega delovnega mesta.

C. E.

SIEMAG v predelovalnih obratih

Afera z bakrom

Stalna inventurna komisija je v zadnjih dneh maja opravila pregled elektrolitnega bakra in ugotovila, da gre za manjko 11.300 kg v vrednosti okrog 15 milijonov S din. Pregled je bil opravljen na predlog oziroma zahtevo varnostne službe v Železarni.

Prav zaradi tega se je uredništvo pozanimalo za zadevo pri varnostni službi in izvedelo naslednje podrobnosti o aferi z bakrom v Železarni.

Varnostna služba v Železarni je že nekaj mesecev ugotavljala, da obstoji možnost nedovoljenega odvažanja večjih količin bakra, ki ga režejo v konstrukcijski delavnici, iz Železarne. Na osnovi temeljitih raziskav ter zaslišanj prizadetih je bilo ugotovljeno, da gre za nedovoljeno odvažanje bakra in za preprodajo podružnici DINOSA na Jesenicah. Ugotovljeno je tudi, da so delavci ene izmene v naši konstrukcijski delavnici v zameno za odpe-

ljani baker dobili v obrat žgano pijačo, ki jim jo je pripeljal šofer Ljubljana transporta.

Na osnovi doslej zbranega gladija je bil odrejen preiskovalni pripor za šoferja Karla Colnariča, Ljubljana transport, Dorija Perjeviča, ključavničarja v konstrukcijski delavnici ter Blagneta, skladiščnika pri podružnici DINOS Jesenice. Razen omenjenih so bili zaslišani tudi drugi, med njimi več sodelavcev iz naše konstrukcijske delavnice, ki so kaznivo dejanje prikrivali, na zaslišanju pa to tudi priznali. Zbiranje dokaznega gradiva se še nadaljuje, pristojno sodišče pa bo k obravnavi klicalo tudi druge osebe iz Železarne, ki so na nedovoljen način baker odtujili iz podjetja ter članke kolektiva DINOS na Jesenicah, ki so baker prevzemali in ga z dobičkom preprodajali, saj ga niso niti kilogram dostavili v centralnem skladišču matičnega podjetja.

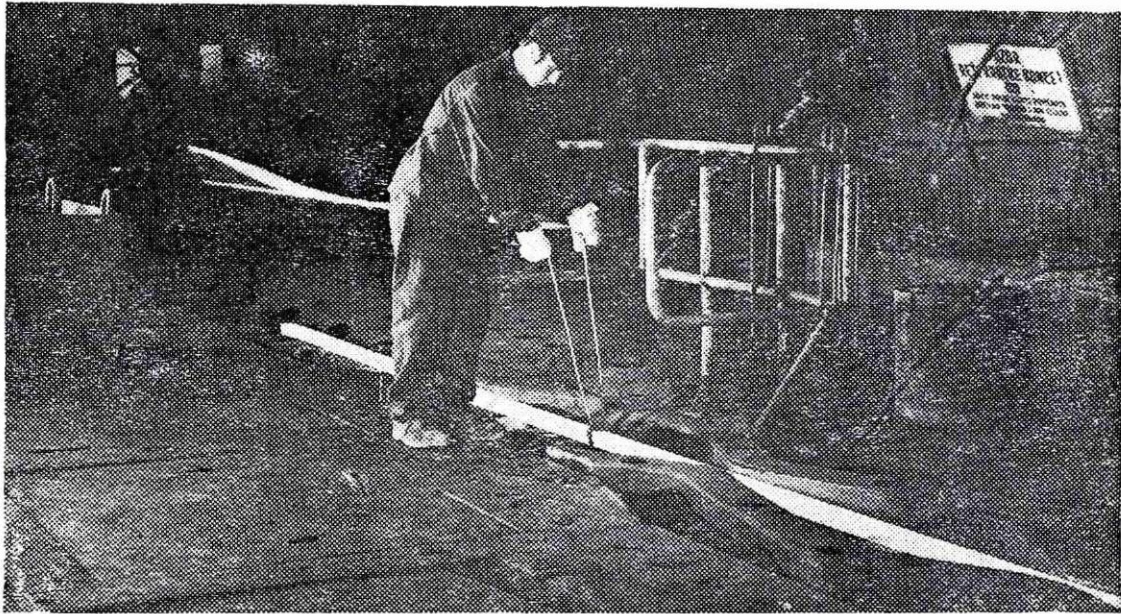
Minuli teden se je končal tečaj za premikače, ki se je pričel v aprilu, v tem tednu pa so kandidati polagali teoretični izpit. Sedaj bodo še mesec dni nabirali znanje v praksi potem pa bodo preverili še njihovo praktično znanje. V tečaju je bil velik poudarek na varnosti pri delu. Na sliki kandidati za premikače.

Druga številka Železarskega zbornika

Preteklo soboto so v vseh treh slovenskih železarnah ter na Metalurškem inštitutu v Ljubljani razdelili drugo številko Železarskega zbornika, ki obsega 88 strani. To je doslej najbolj obsežna številka, odkar Železarski zbornik sploh izhaja. Prispevke za drugo številko so napisali strokovnjaki iz Železarne Jesenice, Ravne in Metalurškega inštituta. Uredniški odbor z gradivom ni v zadregi, saj je za 3. številko že v celoti pripravljeno, prihodnji teden

pa se bodo na seji uredniškega odbora pogovorili že o vsebini ter zbiranju prispevkov za 4., to je zadnjo letonjo številko Železarskega zbornika.

Uredništvo Železarskega zbornika ima na razpolago še nekaj izvodov 1. in 2. številke. Strokovnjaki naše Železarne, ki revije ne prejemajo, pa bi jo radi imeli, naj uredništvu pošljejo izpolnjeno naročilnico, ki je bila priložena zadnji številki v letu 1968.

To je samo še spomin na staro valjarno žice

Razpis

Predsedstvo mladine železarne Jesenice bo v letošnjem letu izvedlo zamenjavo oziroma enomesečno specializacijsko prakso mladincev, ki so v rednem delovnem razmerju z železarno Jesenice.

1. V zamenjavo bomo poslali 3 jeklarje — martinarje, 3 valjavce, 2 vzdrževalca in 2 tehnika v železarno POLDI Kladno, ČSSR v dneh od 15. julija do 15. avgusta.

2. Organizator se obvezuje, da bo zagotovil mladincu zgoraj navedeno ustrezno mesto, na katerem bo opravljal tri tedne po turnusu 4 + 1 redno prakso, četrty teden pa mu bo njihova Zveza mladine nudila brezplačno ogled najlepših krajev ČSSR.

3. Vsak mladinec, ki bo izbran bo prejel najmanj 1500 KČS, od tega polovico takoj po prihodu na delovno mesto. Od te vsote bo moral vsak mladinec plačati dnevno 3,5 KČS za kosilo v delavski menzi, medtem ko bo zajtrk in večerje dobil pri prijatelju pri katerem bo stanoval.

4. V pošteve pridejo mladinci, ki izpolnjujejo enega od pogojev te točke, da ni star več od 27 let in da ima možnost nastaniti in prehraniti tri tedne istega prijatelja, kateri bo nudil enake usluge v ČSSR. Praktikanta iz ČSSR bo vzdrževal od 15. avgusta do 7. septembra.

5. Prednost imajo mladinci, ki imajo čim več možnosti koriščenja rednega dopusta, za ostale dni pa bo dobil vsak mladinec neplačan dopust. Za zamenjavo bo potrebno tudi dovoljenje obratovodstva.

6. Prijavite se najkasneje do 1. julija 1969 na naslov: Predsedstvo mladine železarne Jesenice ali telefonično na št. 218, kjer dobite tudi vse nadaljne informacije. PK ZMS

Železarne Jesenice

Poškodbe v maju

Služba za varstvo pri delu je zbrala podatke o poškodbah za maj in ugotovila, da je bilo v prejšnjem mesecu na delovnih mestih poškodovanih 52 naših sodelavcev. — Zaradi teh poškodb smo izgubili 1.331 delovnih dni. Trije naši sodelavci pa so bili poškodovani na poti, zaradi tega smo izgubili 166 delovnih dni. Iz podatkov, ki jih objavljamo, je razvidno, da v maju izrazito odstopajo glede poškodb valjarne in talilnice. Da bi stanje izboljšali, bodo morali delovodje še bolj zaostri nadzor na delovnih mestih in opozarjati delavce na bolj varno delo. Pregled poškodb po delovnih enotah pa je naslednji: talilnice 16 poškodb in 311 izgubljenih dni, valjarna Bela 4 poškodbe in 158 dni, valjarne Javornik 14 poškodb in 279 delovnih dni, predelovalni obrati 6 poškodb s 137 izgubljenimi dnevi, energetski oddelki tudi v maju niso imeli poškodb, imajo pa 27 iz-

gubljenih dni zaradi poškodb v prejšnjih mesecih, vzdrževanje 9 poškodb in 191 dni, transportno vzdrževanje ena poškodba in 114 delovnih dni, upravne službe ena poškodba in 21 delovnih dni ter GEŽ brez poškodb in 82 delovnih dni iz prejšnjih mesecev.

En delavec iz valjarne Javornik je bil poškodovan na poti in je bilo zato izgubljenih 45 delovnih dni, ena poškodba na poti je bila v vzdrževalnih obratih in 70 izgubljenih dni ter v upravnih službah prav tako ena poškodba in 51 delovnih dni.

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu

DEŽURNA SLUŽBA V ŽELEZARNI

od 21. do 27. 6. 1969

SOBOTA, 21. 6. od 20. do 8. ure: inž. ANTON RAZINGER, RO. NEDELJA, 22. 6., od 8. do 20. ure: inž. FRANC MLAKAR, elektrodni eddelek.

NEDELJA, 22. 6., od 20. do 8. ure: EDI CENCEK, tehnične službe vzdrževanja.

PONEDELJEK, 23. 6., od 20. do 8. ure: inž. MARTIN ŠKETA, TPD.

TOREK, 24. 6., od 20. do 8. ure: MIRKO ROZMAN, UOS. SREDA, 25. 6., od 20. do 8. ure: BOŽIDAR BERNARD, OTK.

ČETRTEK, 26. 6., od 20. do 8. ure: inž. JANEZ KOMELJ, žičarna.

PETEK, 27. 6., od 20. do 8. ure: ROMAN STANA, šamotarna. Dežurni ima sedež v pisarni tajništva tehničnega in proizvodnega direktorja, tel. 225. Ob odsotnosti kličite tel. 410.

Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razglasnih deskah vseh vratarjev.

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Jesenice — Beograd — Budimpešta — Moskva

(II. nadaljevanje)

Najprej bom poskušal malo podrobneje opisati kompleks hotela Turist. V četverokotniku so stavbe, iz rdeče opeke s prihuljenimi strehami, za katere se mi zdi, da bi imele mnogo povedati. Vendar molčijo, le iz dimnikov kompleksa 21, katerega smo zadnje nadstropje zasedli mi, se vije bel dim, nekakšni indijanski signali. Že po nekaj urah smo jih dešifrirali: Svercarji, ljubitelji najlona in... stop, prišli Jugoslovani — harašol! V stavbi 21 je posebna restavracija, katero so okupirali člani — udeleženci »vlak prijateljstva« iz Poljske. V sosednji stavbi 20 smo opazili nekakšno apoteko in trgovino s sadjem. V kompleksu 19 je samopostrežna restavracija, ki je postala baza za polnjenje (včasih tudi ne) naših želodcev, ki so spremembo v hrani kar dobro prenesli. Vsak član naše grupe je imel priliko pojesti ruskih jajc za mesec dni nazaj in za teden dni naprej. Stregli smo si sami, odvijali kot šolarčki ruski sladkor, vztrajno jedli kruh — da ne bo pomote, na vsaki mizi sta dve vrsti kruha, ena podobna našemu, druga vrsta — nekakšen temen gost kruh s svojevrstnim okusom pa je ostajal na mizah. Sosednji kompleksi 17, 23, 22 pa zaključujejo četverokotnik, sredi katerega je majhen park, sprehajalne poti so polne, klopi v parku ravno tako. Ljudje se ogledujejo in preiskujejo z očmi, včasih tudi slatičijo. V kompleksih 22 in 23 je poleg sob za turiste tudi delavnica, čistilnica, brivec, čevljar, krojač, prva pomoč in še ostale hotelske dejavnosti.

V našem nadstropju dežurna sploh ni potrebna, nihalna vrata so najboljši alarmni (beri hrupni) sistem. Hodnik je pravi »stadion«, sobe s tremi posteljami, mizo, stolom in zavesami so na začetku hodnika, stranišče in skupne umivalnice pa na drugem koncu hodnika. Vsi smo kar hrepeneli po kopalnici v nadstropju, toda zaman. Z dvigalom, ki uboga samo goste od spodaj, si nismo mogli pomagati. S hrupnim pozdravom nihajnih vrat smo brželi v klet, kjer so skupni tuši, ki so pravi užitek po napornem potovanju.

Z Belmondom, ki se pozneje izkaže kot dober trgovec in taktik in s Sašom, bodočim avtomehaničarjem, se namestimo v sobi. Sašo, plavolas, s preplašenim pogledom in delovno bluzo, pod katero je nosil rumen visoko zaprt puli. Radovednost nama na da miru. Končno izvlečeva iz njega, da je že drugič v Moskvi. Prvič se je zaljubil v vodnico Tanjuško, katere ni mogel pozabiti. Zbral je denar, se vsedel na vlak in odpotoval, da bi bil čimprej v naročju svoje ljubljene, katera, pomislite, mu je pisala za novo leto »lepo« kartico. Pogovor prekine rahlo trkanje. Sašo odpre in vstopita dva neznanca. Komercialni nasmeji pove vse, »svercarja«. Droban bega z očmi po sobi in zaklene vrata, njegov tovariš, širok kot trodelna omara in z dlanmi kot lopate, nam vsem trem krepko stisne roko in se predstavi. Pri meni ga nekoliko zanese, vame pa kot iz gostilne puhne smrad. »Trodelna omara« je polna ruske vodke. Skoraj nasilno začneta odpirati kovčke in potovalke. Vse jima je všeč. Pomerjata, otipujeta, gledata in glasno komentirata. Kupila bi vse, a kaj, ko ni napredaj. Saša jima v trenutku proda bundo, za katero bi lahko dobil čez dva dni dvakrat več. Suhec jo obleče. slučajno opazita pri meni, Belmondo noče prodati prvi dan nič, brivski električni aparat Remington. Preizkus, povpraševanje, ponudba; cena raste, končno popustim, suhec zbira denar po žepih, medtem ko si širokopleči s kratko ostrženimi nohti, široko dlanjo — značilnost zidarjev, ogleduje japonski svetlometer, vrti skalo, mlaska z ustnicami in kar vidim, kako išče nekaj. Na dan privleče knjižico, malo zamaščeno, pa kaj je to proti napisu v izkaznici; rusko ne znam brati, zato samo kimam. »Poglej kolega, fotoreporter sem. Koliko hočeš za svetlometer — a, daj no, koliko?« Komaj ga prepričam, da ga ne prodajam — mogoče jutri. Suhec mi dolguje pet rubljev, obljubi, da jih prinese jutri!?! Tovariša se poslovita s polno mrežo dobrot made in Jugoslavija, predvsem pa made in Italija, katere sta nabrala v srednjih sobah.

Po trgovski lekciji se odpravimo v mesto. Radovedni hitimo po širokih pločnikih mimo instituta za leninizem in marksizem, mogočnih stavb, ki so del razstave VDNH; dosežkov ruskih republik. Kupimo karte za metro. Pet kopejk pade v avtomat, stopiš na izredno hitre premične stopnice, ki te popeljejo globoko pod zemljo. Levo od nas stopnice »bruhajo« potnike metroja nazaj proti izhodu. Srednje stopnice so rezerva. Prvi vtis, fantastično. Izredna ventilacija. Ena postaja je lepša od druge. Izredna čistoča in mir so značilni za najlepšo podzemsko železnico, ki ima čez 60 postaj. Vsakih nekaj minut pripelje kompozicija. Vstopimo. Radovedni si ogledujemo potnike. Novo presenečenje, vsi nekam neprizadeto, lahko bi rekli zamišljeno sedijo — berejo ali pa so tiho. Kakšno na-

sprotje našega javnega prometa, ko vse maha, debatira, komentira, se glasno prereka. V Moskvi tega ni. Nekako nas moti, pa kaj, ko se vozimo, prestopamo in gledamo postaje, vdihavamo čist zrak, da o pogledih na lepa dekleta Moskve sploh ne govorim. Vsi člani moške ekipe smo presenečeni. Moskovske Tanjuške so res lepe, samo mi žal ne znamo ruščine, razen Božota, ki nam pomaga v metroju, ko iščemo izstopno postajo. Pozno je že, ura je 23. Ceste so prazne, razsvetljene, sem in tja pozen Moskovčan, ki hiti, da ujame zadnji metro. »Ekipa« gre spat in utrujeni hitro zaspimo.

Po zajtrku, točno ob določeni uri je zbor v hotelskem hodniku, vodič Oleg je slabe volje. Dalmatinca Lero I in Lero II. sta zamudila. Vročekrvneža sta si poiskala prejšnji večer nežno družbo.

Razstava dosežkov sovjetskih republik je v neposredni bližini hotela Turist. Vodič nam razdeli vstopnice in skozi mogočna vrata vstopimo v razstaveni prostor. Danes je 9. maj, državni praznik SSSR, dan osvoboditve. Vse vrvi, množice hitijo disciplinirano po razstavnem prostoru. Prvo presenečenje tega dne je stavba, v kateri je nekako tri metre od tal v krogu 12 platen, na katere projicirajo filmski zapis o naravnih lepotah Rusije. Stojiš kakor v areni in dobiš občutek, da si sredi dogajanja. Izredna plastičnost. Vozimo se z avtom po gorski cesti. Pred nami razgled na smučišča, obrneš glavo, zadaj izginja cesta, letimo z balonom nad pečinami, drvimo na smučeh v dolino, smo v krogu, okrog katerega plešejo dekleta in fantje v narodnih nošah. Smo na motornem čolnu, ki drvi po črnem morju in srečuje ribiške čolne, jadrnice ter grupe otrok, ki so na počitnicah. Slika se menja. Barva, zvočni efekti in občutek, da si sredi dogajanja, te prevzame, kakor bi v resnici doživljal. Zatem si ogledujemo posamezne paviljone na ogromnem razstavnem prostoru. Državni praznik je in vse je bolj svečano. (nadaljevanje)

Obisk mladinske organizacije iz ČSSR

V četrtek zvečer je prišla na povabilo TK ZM Železarne Jesenice štiričlanska mladinska delegacija, katero pa je spremljala še štiričlanska delegacija sindikata železarne FOLDI iz Kladna — ČSSR. V petek dopoldne so imeli s predsedstvom konf ZMS železarne Jesenice pogovore o mednarodni rekreacijski zamenjavi, ki bo v mesecu avgustu ter enomesečni specializaciji naših mladincev v železarni POLDI. Predstavniki mladine obeh podjetij so podpisali dogovor, da bodo od 8. do 15. avgusta sprejeli v ČSSR 84 naših mladincev in mladink ter od 15. do 22. avgusta še 44 mladincev in mladink z vso oskrbo. Naši člani bodo tiste štiri dni bivali v južnem češkem turističnem kraju Solenice, od koder bodo možni izleti z lastnim avtobusom v druge zanimive turistične kraje, zadnja dva dni pa si bodo ogledali Prago. V zamenjavo za to pa bomo mi nudili prehrano in prenočišče 63 njihovim mladincem v Novem gradu ob morju in to od 25. avgusta do 8. septembra.

Predstavniki obeh strani so se dogovorili, da bodo v letošnjem letu zamenjali 10 delavcev različnih smeri — tri martinarje, tri valjavce, dva vzdrževalca in tehniko za dobo enega meseca.

Omenjeni pogodbi bosta veljali samo za letošnje leto, medtem ko bomo prihodnja leta sklepali pogodbe na podlagi dosedanjih izkušenj.

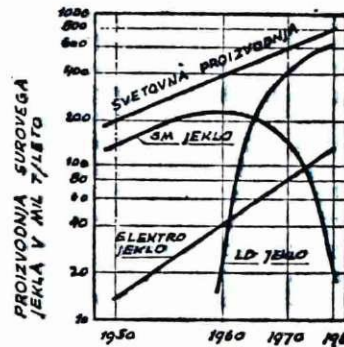
Predstavniki mladine in sindikata železarne POLDI so ponudili tudi možnost, da bi jim mladina Železarne ali občinske Zveze tabornikov zagotovila za leto 1970 prostor, kjer bi oni sami postavili lastno opremo. V tem taboru bi potem bivalo 60 Čehov in 25 naših članov. Pogodbo bodo podpisali v septembru, ko bodo predstavniki obeh strani preverili še določene predpise o deviznem poslovanju. Predstavniki sindikata železarne POLDI je omenil možnost, da bi oni sprejeli letno tudi okrog 10 učencev za uk raznih poklicev. Učna doba bi trajala tri leta, vsak učenec bi imel brezplačno šolanje in oskrbovalnino ter 300 kron mesečno za druge nujnosti. Pogoji za to bi bil še dvoletno delo po končani učni dobi. Naši predstavniki so obljubili, da bodo preverili možnosti in v kolikor bodo za to interesi bomo naknadno podpisali dogovor še z drugimi pravnomočnimi predstavniki. Delegacija si je po končanem razgovoru ogledala muzej NOB v Begunjah, grad Podvin, Slap Savico in Bled. V soboto pa je delegacija odpotovala v Novi grad v vikend naselje DPM Jesenice, kjer je predvideno, da bi ob koncu avgusta nastanili rekreacijsko skupino iz železarne POLDI.

V torek zjutraj so gostje odpotovali. Izrazili so, da so bili z razgovori zadovoljni, zelo pa so jih impresionirali vtisi srečanj z domačimi, kakor tudi gorenske turistične lepote in morje.

Dogovor za železarno POLDI sta podpisala Mach Libor in Chudoba Jaroslav, za domačine pa Miro Ipavec in Anton Rebolj.

Železarski globus

AVSTRILIJA — V avstrijski strokovni reviji Radex-Rundschau je objavljen diagram, iz katerega je razvidno težišče proizvodnje surovega jekla za obdobje do leta 1980. Iz diagrama je razvidno, da bo proizvodnja LD in elektro jekla tudi v bodoče močno naraščala, medtem ko bo proizvodnja SM jekla ustrezno padala.

RAZVOJ PROIZVODNJE SUROVEGA JEKLA PO POSAMEZNIH POSTOPKIH

ITALIJA — Italijanska železarska družba Italsider je zgradila v železarni Skedenj pri Trstu nov plavž ki je pred kratkim začel obratovati. Računajo da bodo do leta 1971 povečali proizvodnjo grodlja na 500.000 ton letno. Ta železarna proizvaja predvsem kokile za potrebe italijanskih in tudi nekaterih inozemskih železarn.

INDIJA — Ministrstvo za težko industrijo je izdelalo desetletni plan izgradnje železarske industrije. Po tem planu bodo zgradili dve novi železarni in vsaka bo imela letno zmogljivost milijon ton surovega jekla. Poleg tega bodo povečali tudi proizvodno zmogljivost v obstoječih železarnah Rourkela, Durgapur, Bokaro in Bhilai.

JAPONSKA — V železarni »Tobata Works« so pred kratkim ustavili plavž št. 3 ki ima koristno prostornino 1947 kub. metrov. Ta plavž je dosegel svetovni rekord z ozirom na vzdržnost obzidave in doseženo proizvodnjo. Obratoval je sedem let in pri tem proizvedel 7,9 milijona ton grodlja. Dosegel je povprečno porabo koksa 512 kg/t grodlja.

KANADA — Ta severnoameriška država postaja vedno večji izvoznik kvalitetne železove rude. V letu 1968 so izvozili kanadski rudniki skupno za 3 milijarde dolarjev te železarske surovine. V primerjavi z letom 1967 pomeni to povečanje za 16%.

LIBERIJA — Zahodnonemška družba Rheinstahl je dobila naročilo za projektiranje in dobavo nove naprave za peletiziranje liberijske železove rude. Njena letna proizvodna zmogljivost bo 2 milijona ton peletov. Pričela bo obratovati v letu 1970 in bo s to napravo Liberija lahko še več svoje železove rude prodajala v oplemenjeni obliki.

Samoupravni organi v preteklem tednu

3. seja odbora za plan in finance

Predsednik odbora za plan in finance je v soboto, dne 14. junija 1969 sklical že tretjo sejo odbora, na kateri so obravnavali uspehe proizvodnje v I. dekadi junija 1969, poročilo o izpolnjenju plana za maj po asortimentu in o zaostankih ter so pregledali predlog pravilnika o organizaciji dela knjigovodstva.

Pri obravnavi uspehov proizvodnje v I. dekadi junija so ugotovili, da dekada ni bila kritična in da se je odvijala kot doslej vse ostale dekade, vendar je rezultat nekoliko slabši kot smo ga pričakovali predvsem zaradi drobnejših dimenzij, ki smo jih v I. dekadi imeli v programu proizvodnje. Odbor je menil, da bi morali opozoriti martinarno, valjarno žice in tudi kooperante, da je treba hladni valjarni in žičarni zagotoviti dovolj vložka. Poleg tega pa so ugotovili, da je odprava blaga v tej dekadi bila znatno boljše kot v I. dekadi prejšnjega meseca ter da je tudi poprečna prodajna cena ugodna.

Iz poročila o zaostankih v prejšnjem mesecu so ugotovili, da so največ zaostankov imeli v valjarni 2400, v valjarni 1300 in v valjarni žice. V zvezi s poročilom in na podlagi razprave so nato sklenili, da je glede na izredno obremenitev proizvodnih obratov in glede na težave z vložkom v zvezi s tem, treba ukreniti vse potrebno, da naredimo čim več jekla doma v martinarni in elektrojeklarni in da nabavna služba pravčasno priskrbi polproizvode, za katere smo sklenili pogodbe z drugimi železarnami. Glede izpolnjevanja proizvodnega programa pa asortimentu pa so se dogovorili, da bo v bodoče vodja planskega oddelka podajal poročila o tem ob koncu II. dekade, ko so zbrani že vsi podatki o tem.

V nadaljevanju seje so pregledali predlog pravilnika o organizaciji dela knjigovodstva in sklenili, da se predlog pravilnika razmnoži za člane delavskega sveta Železarne, vodstvo finančno računovodskega sektorja pa mora k temu dodati še tolmačenje oziroma kratko obrazložitev kontnega plana, ki je sestavni del pravilnika, ker bo odbor za plan in finance na prvi prihodnji seji delavskega sveta predložil pravilnik v odobritev.

Ob koncu seje so razpravljali o razliki polne lastne in prodajne cene v posameznih obratih, vendar se v razpravi niso mogli opreti na kakršno koli analizo ali realne podatke. Menili so, da je nujno potrebno s pomočjo analiz ugotoviti, kaj se v naši Železarni izplača delati in kaj ne. Zato so naročili sektorju za ekonomiko, da do seje, ki bo

23. tm. pripravijo poročilo za katere obrate in do katerega roka bi se lahko napravile analize rentabilnosti posameznih obratov ali posamezne vrste proizvodnje.

3. seja odbora za dohodek in nagrajevanje

V soboto, 14. junija 1969 je bila že tretja seja odbora za dohodek in nagrajevanje. Na tej seji so obravnavali samo poročilo o doslej opravljenem delu pri kategorizaciji delovnih mest. Poročilo je podal predsednik strokovne komisije za kategorizacijo, ki je razložil, kako smo kategorizacijo napravili, kakšni so rezultati kategorizacije, koliko je bilo na izvršeno kategorizacijo pritožb in kaj nam lahko kategorizacija nudi oziroma kaj moramo še storiti, da se kategorizacija izpopolnjuje še naprej. V razpravi po poročilu so nato ugotovili, da se je treba odločiti po treh vprašanjih: analizirati problematične grupe, sprejeti organizacijski predpis o postopku pri spremembah kategorij oziroma pri nadaljnjem izpopolnjevanju kategorij in določiti pravni status sedanje kategorizacije namesto dosedanje analitične ocene delovnih mest, ki ima še vedno svoje mesto v našem statutu.

V zvezi s temi vprašanji so naročili strokovni komisiji, da ponovno preanalizira najnižje grupe, to je od 1 do 4 in grupe 8. in 15. Organizacijski predpis so sprejeli in sklenili, da ga bodo posredovali odboru za splošne zadeve, ki je pristojen za potrjevanje vseh organizacijskih predpisov. Službi sektorja za ekonomiko so naročili, da na prvi prihodnji seji predloži delavskemu svetu Železarne spremembo statuta v zvezi z analitično oceno in kategorizacijo s tem, da delavski svet Železarne sprejme statutarni sklep, s katerim bo kategorizacija delovnih mest zamenjala analitično oceno, ki ima še svoje mesto v določenih statutu.

1. seja sveta delovne enote predelovalnih obratov

Prvo sejo sveta delovne enote predelovalnih obratov,

je predsednik Rok GLOBOČNIK sklical v petek, 13. junija 1969. Na seji so obravnavali dve vprašanji in sicer problematiko delovne sile, ki je izhajala iz poročila predsednika komisije za proizvodnjo in predlog za spremembo normativa v hladni valjarni in žičarni.

Na seji so največ časa posvetili problemom delovne sile in ugotovili, da so predelovalni obrati toliko specifični v tem, ker je proizvodnja odvisna od vsakega posameznega delavca, saj stroj stoji, če ni na delovnem mestu delavca. Med vsemi obrati je najbolj problematična žičarna, ki mora imeti izpopolnjen normativ 144 delavcev in 5 do 10 v rezervi za nadomeščanje odsotnih. Poleg tega bi morala biti vsa delovna sila v obratih kvalitetna, na ustreznem kultur. nivoju, predvsem pa kvalificirana in visoko kvalificirana. Smatrali so, da bi prav za predelovalne obrate morali določiti, da delavci, ki se na delovno mesto pričujejo, morajo ostati na tem delovnem mestu določeno dobo ali pa bi morali v nasprotnem primeru povrniti stroške za pričevanje. Ugotovili so tudi, da je po vprašanju reševanja problematike delovne sile v predelovalnih obratih doslej napravljeno zelo malo in, da bo treba ta problem rešiti čimprej, saj vsaka odsotnost z dela ali pomanjkanje delovne sile povzroči izpad proizvodnje. Zato so zahtevali od odgovorne službe, da jim odgovori v kakšnem času lahko reši problematiko delovne sile v predelovalnih obratih, ker se dobro zavedajo, da je težišče notranjih sanacijskih ukrepov prav na predelovalnih obratih in na proizvodnji, ki daje največjo stopnjo dohodka. Komisiji za kadre v delovni enoti pa so naročili, da o problematiki delovne sile podrobneje razpravlja in skuša te probleme reševati tudi z notranjimi premiki v delovni enoti sami.

V nadaljevanju seje so potrdili predlog za spremembo normativa v hladni valjarni in žičarni ter naročili komisijam v delovni enoti naj se čimprej sestanejo in obravnavajo problematiko s svojega področja dela tudi samoiniciativno. Menili so, da bi se morale komisije sestati najkasneje do konca meseca. Dogovorili so se, da bo treba oživetiti tudi delo obratnih komisij in smatrali, da bi bilo dobro, ko bi predsedniki odborov sklicali skupne sestanke odborov in ustreznih komisij v delovni enoti oziroma v obratih.

1. seja sveta delovne enote transport

Predsednik sveta delovne enote TRANSPORT, Franc LAH je sklical prvo sejo sveta v ponedeljek, 16. junija 1969 s programom dela, ki je osnovan na poročilih komisij v delovni enoti. Obravnavali so poročilo komisije za nagrajevanje, poročilo komisije za varstvo pri delu, poročilo komisije za proizvodnjo in poročilo komisije za ugotavljanje kršitev delovnih dolžnosti. Vsa poročila so sprejeli, k poročilu komisije za nagrajevanje pa so menili, da je vprašanje oblikovanja mase OD za delovno

enoto transporta nujno rešiti, saj sedanji način zelo slabo vpliva na razpoloženje delavcev. Svet delovne enote je sprejel tudi poročila šefa delovne enote o izvajanju sanacijskega programa za delovno enoto, pa so na žalost ugotovili, da po tem programu ni dovolj narejenega, predvsem ne po vprašanjih, na katere imajo sami majhen vpliv. Nato so potrdili spremembo normativa na delovnem mestu asistenta in na delovnem mestu progovni delavec ter zahtevali od službe finančno računovodskega sektorja, da do prihodnje seje pripravi tolmačenje, kaj vse vsebuje v dinarskih iznosih ena lokomotivska ura v delovni enoti transport.

1. seja odbora za izume in racionalizacijo

Predsednik odbora za izume in racionalizacije inž. Janez FALETIČ je sklical prvo sejo odbora v soboto, dne 14. junija 1969. Za to sejo je predlagal naslednji program dela:

1. način dela odbora za izume in racionalizacije,
2. pregled obstoječega pravilnika in
3. določitev strokovnih poročevalcev za posamezna področja.

V 1. točki programa dela so se dogovorili, da bodo seje sklicevali po potrebi, najmanj pa enkrat na mesec. Na seji je treba poleg članov odbora vabiti še referenta za novatorstvo in racionalizacije ter ekonomista, ki je zadolžen za delo s tem v zvezi. Referent je dolžan prisostvovati sleherni seji, ekonomist pa le tistim sejam, na katerih bodo obravnavali predloge in bo potrebna finančna utemeljitev. Ker odbor še nima svojega poslovnika oziroma niso še sestavljeni organizacijski predpisi za postopek sprejemanja in odločanja o posameznih predlogih, so se dogovorili tudi o tem postopku. Vse predloge obratovodstev bo zbiral referent za novatorstvo in racionalizacije v sektorju za ekonomiko. Predsednik odbora in referent bosta predloge pregledala in določila, katere je treba posredovati odboru, katere komisijam, katere pa je treba zavrniti da se dopolnijo ali bolje utemeljijo. Za predloge, ki bodo posredovani odboru, bo odbor določil strokovnega poročevalca, strokovnjaka s področja za katerega je predlog sestavljen. Strokovnjak mora predlog oceniti najkasneje v 14 dneh in ga vrniti referentu, ki je predlog nato dolžan predložiti odboru v ocenitev in odločanje. Odbor lahko predlog sprejme in o njem odloča ali pa ga zavrne, če ni dovolj utemeljen. Odbor lahko tudi sklene, da je predlog po oceni strokovnjaka treba ustrezno dopolniti.

V naslednji točki programa so se pogovarjali o pravilniku o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih in sklenili, da bodo člani odbora pravilnik proučili in na prihodnji seji izrazili svoje pripombe. Menili so, da bo treba v sektorju za ekonomiko določiti strokovni team, ki bo najkasneje v treh mesecih ta pravilnik realiziral. Zadolžili so obratovodstva, da so polno odgovorni za kvalitetno izvedbo dokumentacije pred-

loga in oceno koristnosti, predno se predlog posreduje v obravnavo odboru za izume in racionalizacije. Menili so tudi, da bi morali vse predloge, ki izkazujejo večje prihranke, spremljati ali v knjigovodstvu, ali v sektorju za ekonomiko, ali pa v obratu in naknadno, čez leto ali več ugotoviti vrednost realiziranega predloga, predvsem pa, če so predvideni prihranki dejansko realizirani. Nato so se sklenili, da bodo na prvi prihodnji seji delavskega sveta Železarne predložili v potrditev spremembo pravilnika s tem, da se dopolni z novim členom, ki bo določil ocenjevanje tehnoloških postopkov iz katerih izhajajo novi proizvodi z večjo vrednostjo, nimajo pa značaj izuma, patenta, racionalizacije oziroma koristnega predloga. To so tako zvani KNOW-HOW predlogi.

V zadnji točki programa te prve seje so določili naslednje strokovne poročevalce: za strojništvo, inž. Janeza FALETIČA, za elektrotehniko, Borisa KOSA, za regulacijsko tehniko in avtomatizacijo, inž. Ljuba SOKLIČA, za valjavnost, Franca GAŠPERINA.

Za finalizacijo, metalurgijo in ostala področja, bodo strokovne poročevalce določili za vsak primer posebej šefi delovnih enot izmed strokovnjakov delovne enote, lahko tudi enega od članov komisije v enoti ali v obratu.

Nato so se sklenili, da bodo najkasneje v roku enega meseca sklicali sestanek vseh predsednikov komisij za racionalizacijo in novatorstvo, tako tistih v delovnih enotah kot v obratih in se dogovorili o skupnem delu, predvsem pa o delu komisij skladno z novim pravilnikom.

Ob koncu seje je predsednik odbora objavil, da bo naslednjo sejo sklical v soboto, dne 21. junija 1969, in da bodo na tej seji obravnavali predloge, ki so pripravljeni.

Sestanki delovnih skupin

VALJARNA BELA — površinska obdelava, dnina Beg, Lazar in Podlipnik

Dne 2. junija so bil v valjarni Bela v oddelku površinske obdelave sestanki vseh treh delovnih skupin. Razpravljali so o normah za linijo flemanja, analizirali poškodbe pri delu, govorili so o delovnih pogojih ter delitvi osebnega dohodka. Med razpravo je bilo predlagano, da naj bi bilo formiranje osebnega dohodka v valjarni Beli enotno, medtem ko naj bi maso razdelili po oddelkih. Prav tako naj bi bila tudi norma kot osnova za notranjo delitev ter po enoti proizvoda. Na ta način naj bi preprečili prelivanje mase iz

enega oddelka v drugega. — Tak način nagajevanja naj bi v valjarni Bela vpeljali s 1. julijem. Na vseh treh sestankih delovnih skupin so se zavzemali, da bi morali imeti strožja merila glede varnosti pri delu. Ugotovili so tudi, da flemanje materiala pri 400 in 600°C ogroža varno delo flemarjev. Na tem delovnem mestu je treba ponovno proučiti varnostne ukrepe. Da bi izboljšali delovne pogoje na 16 tonskem žerjavu, so na sestanku delovne skupine dnine Lazar predlagali izgradnjo nove kabine.

VALJARNA 1300 — dnina Potočnik in Dremelj

Na skupnem sestanku sta vodji obeh skupin obvestila delavce o pripravah na remont, ki bo od 22. do 29. junija, dela, ki so predvidena, bi morali med remontom temeljito opraviti, da ne bo pozneje zastojev. S predlaganim proizvodnim načrtom za junij so se strinjali in ga bo-

do lahko realizirali, samo če bodo imeli na razpolago ustrezen vložek. Morebitne zamenjave materiala bi lahko odpravili, če bi v lužilnici lužili dinamo pločevino po šaržah in kartonih. Čeprav je bila na dnevnem redu tudi točka o medsebojnih odnosih — prisotni delavci tokrat niso imeli bistvenih pripomb.

VALJARNA 1300 — dnina Kodrič

Vodja delovne skupine je najprej obrazložil nov način dela oziroma vlogo, ki naj bi jo imeli sestanki delovnih skupin. Takšne sestanke bodo sklicevali po potrebi ali pa na zahtevo delavcev. Na

sestanku so največ govorili o proizvodnem načrtu, o bližnjem remontu ter o ukrepih za bolj varno delo. Ugotavljajo, da imajo škodo prav vsi zaradi okvar, zastojev in poškodb pri delu. Sestanka se je udeležilo 20 delavcev.

ELEKTRODNI ODDELEK — dopoldanska in popoldanska izmena

Sestanka delovne skupine na dopoldanski izmeni se je udeležilo 65 delavcev, popoldanske pa 55 delavcev. Na obeh sestankih so razpravljali o izpolnjevanju proizvodnega načrta za maj ter o nagajevanju. V obratu je še nekaj delovnih mest, ki so pre nizko ocenjena. Obratovodja inž. Mlakar je delavce informiral o predvideni rekonstrukciji obrata, na vprašanje tov. Radoviča pa je delavcem pojasnil, kako je s

sanacijskimi krediti, ki jih je Železarna dobila in je bilo o tej zadevi že govora tudi na zadnji seji DSŽ. Delavci so prav tako zahtevali pojasnilo glede odložitve gradnje plavža. (Pojasnilo je bilo objavljeno v 23. številu Železarja — pr. ur.). Obširneje so govorili tudi o kvaliteti in pri tem omenili čistočo žice, s katero niso zadovoljni. Sodelavec Mole je dobil pojasnilo glede modernizacije oddelka mlina, ki naj bi jo opravili čez eno ali dve leti.

JEKLOVLEK — dnini Šuštaršič in Krajnik

V obratu jeklovlek so 10. junija organizirali posvet z delovodji in asistenti z namenom, da bi nekaj več spregovorili o poškodbah in varnosti pri delu. Beseda je te-

kla tudi o tem, kako naj bi v bodoče organizirali sestanke delovnih skupin. Teh imajo osem: v lužilnici dve, dve v adjustaži, tri v vlačilnici in brusilnici ter po ena v žarilnici in kalilnici.

Dogovorili so se o nalogah skupin in še posebej o nalogah, ki jih imajo s tem v zvezi vodje skupin. Sprejet je bil sklep, da bodo vodje delovnih skupin prve sestanke organizirali že v juniju, nato pa redno mesečno enkrat. Prva dva sestanka v adjustaži na dninah Šuštaršič in Krajnik sta bila že v soboto. Podrobneje so obrazložili nov sistem samoupravljanja v Železarni ter pomen posvetov delovnih skupin.

Dana je bila informacija o integraciji ter o sanacijskem programu Železarne in obrata. Poudarjena je bila tudi varnost pri delu in s tem v zvezi uporaba zaščitnih sredstev. Zaradi mastnih tal so poškodbe pogostne in bi bilo v tem primeru posredovanje službe za varstvo pri delu tudi umestno. Govorili so še o proizvodnem načrtu za junij ter o delovni disciplini, zlasti o prihajanju na delo in o odhajanju z delovnih mest po končani dnini. — Osrednji problem je v tem, da bo treba v Železarni primerno ukrepati, da bi lahko drugo leto vpeljali skrajšani delovni čas. To velja seveda za celotno Železarno. Zato v jeklovleku opozarjajo, da bi že sedaj morali napraviti študijo delovnega časa, ker ugotavljamo, da je v Železarni komaj 6 ur namesto 8, za kolikor smo plačani. Seveda je bilo govora tudi o vzdrževanju, ki je problematično z ozirom na mehanske okvare. Tu je še vprašanje pomanjkljive razsvetljave in v adjustaži večkrat načeto in še vedno nerešeno vprašanje ogrevanja prostorov. Glavna vhodna vrata so slaba in jih bo treba zamenjati. V adjustaži imajo še vedno provizorije, tako da je pri ravnalnih strojih ogrožena varnost zaposlenih delavcev.

Na dnini Krajnik je bil omenjen problem ogrevanje olja na magnetofuksu, kar je zlasti problematično pozimi. To namreč povzroča ohladitev v hali in večjo možnost obolenj (revma, prehladi itd.). Na tem sestanku so govorili tudi o medsebojnih odnosih, ki morajo biti vzorni in solidni. Drug drugemu je treba pomagati, večje pozornosti pa bi morale biti deležne tudi sodelavke — nosečnice.

Asistent Stane Rev, ki je bil prisoten na sestanku dnine Šuštaršič, je povedal, da je bil začetek sestanka nekoliko zadržan, toda pozneje je tekla beseda vedno bolj sproščeno. Taki sestanki bo-

do v prihodnje še v lužilnici na dnini Abram in Hrovat ter Klemenc. Obratovodja Berti Brun je povedal še nekaj besed o izpolnjevanju proizvodnega načrta za prvo polletje. Predvideno je bilo da bodo izdelali 16.000 ton, vendar po doslej zbranih podatkih kaže, da bo plan za drugo polletje presežen za 800 ton. Ključni problem je v obratu pomanjkanje prostora za skladiščenje vložka in medfazne proizvodnje. Se posebej pa je kritičen položaj v sami brusilnici. Razmišljajo o nujnih ukrepih, zlasti pa o gradnji prizidka ter podaljška hale, ker predvidevajo v prihodnjem letu nabavo novih strojev in proizvodnjo v višini 20.000 ton.

VALJARNA 2400 — adjustaža, dnina Klinar

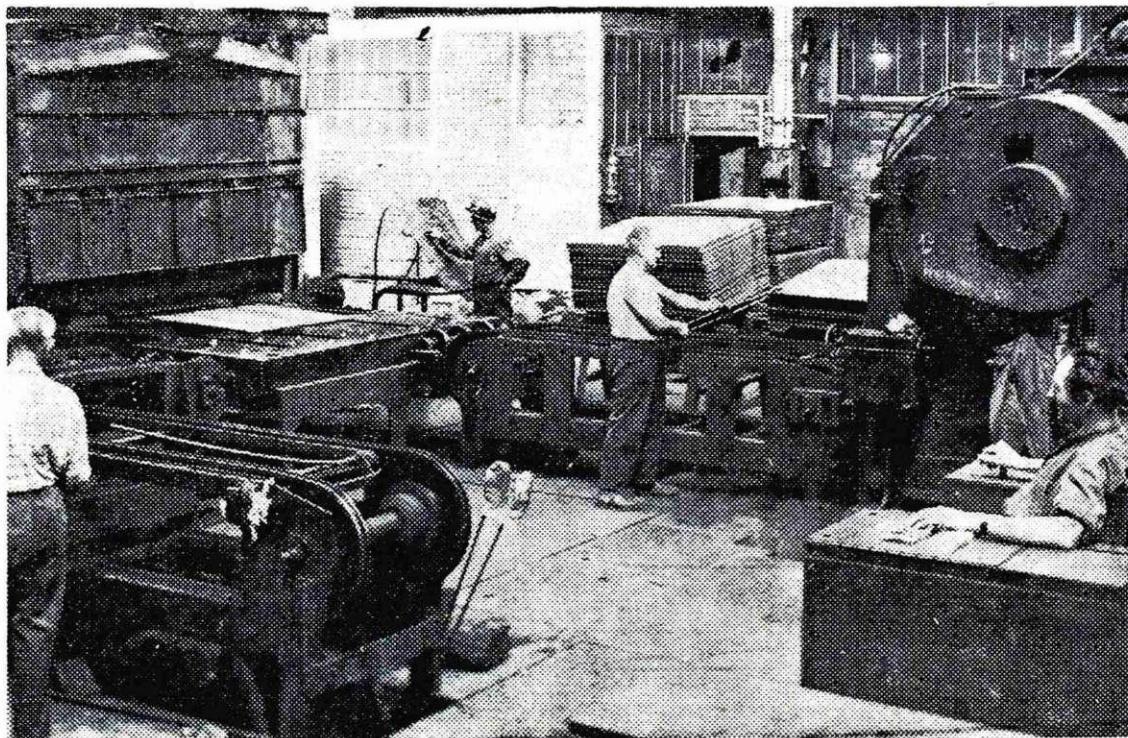
Na sestanku delovne skupin 16. junija je bilo prisotnih 30 delavcev, poleg njih pa tudi obratovodja inž. Urbar in asistent inž. Bartelj. Najprej so delavce informirali o novih oblikah samoupravljanja in poudarili, da so delovne skupine osnovna oblika samoupravljanja v obratu, s katerimi so zamenjali prejšnje zbornice delovne enote, ki niso bili dostikrat sklepčni. V razpravi so ome-

nili proizvodnjo za mesec maj ter kvalitetno problematiko. Menili so, da je delovno mesto pri škarjah prenizko ocenjeno in predlagajo ustrezni popravek oz. povišanje. Žerjavovodje, ki so zaposleni na žerjavu št. 5, se pritožujejo zaradi neustreznih klimatskih naprav in je v tem času zaradi velike vročine v kabini žerjava stanje nevarno. Dogovorili so se, da se bodo sestajali mesečno enkrat.

VALJARNA 2400 — proga, dnina Smolej

Na sestanku, dne 14. 6. je bilo prisotnih 24 članov kolektiva. V glavnem so obravnavali problematiko obrata in dnine, poleg tega pa tudi problematiko celotne Železarne in govorili o integraciji slovenskih železarn. Kar zadeva problematiko njihove dnine, so bili predvsem mnene, da je treba zmanjšati valjavniške napake na minimum. Prizadevati si morajo za večjo prizadevnost posameznih delavcev na delovnih mestih. Vložka dobivajo premalo, glede režijskih ur,

za katere pa niso sami krivi, predlagajo, da bi to vprašanje rešili samoupravni organi v Železarni. Le-ti naj obravnavajo in sklepajo tudi glede odrezkov slabov, ki jih doslej dobivajo iz valjarne Bela v teži od 280 do 400 kg. Na sestanku je bilo predlagano, da bi bili odrezki težji oziroma težki vsaj 500 kg. Za delovno mesto vodja valjčnic II, vodja dvizne mize in vodilni valjavec so predlagali komisiji za kategorizacijo delovnih mest, da jim odobri eno kategorizacijo več.

Valjarna 1300 — pri paketnih pečeh

Zahvala kolektivu GEŽ in železarni Jesenice

Osmega junija smo se učenci 8. a in 8. b razreda osnovne šole Žirovnica odpravili na končni izlet z avtobusom

v Crikvenico. Pot nas je vodila po Dolenjski, Hrvaški do Plitvic. Tu smo si ogledali znamenita Plitvička jezera;

to je naravna krasota, na katero smo Jugoslovani res lahko ponosni. Vozili smo se dalje do Gospića in tako videli Liko in obširne gozdove Velebita. Nad Karlobagom smo doživeli največje presenečenje. Skalnata in gola obmorska stran Velebita se je kopala v popoldanskem soncu. Po lepi, novi cesti smo se spuščali k morju in se ustavili za kratek čas v ljubkem obmorskem mestecu Karlobag, ki je kakor oaza v kamniti puščavi.

Malo smo si ogledali še staro uskoško mestice Senj. Da je Velebit in sploh obmorska stran gola, pravijo, da so temu krivi Benečani in drugi, ki so načrtno izsekali les za ladjedelnice in za izvoz. Zdaj tam raznaša še zadnji prst burja, ki ima največjo moč v Senju.

Nato smo se peljali po asfaltirani jadranski cesti prav ob morju in opazovali našo čudovito obalo. Mimo Vinodola in Selca smo prispeli proti večeru v Crikvenico.

Pred domom železarjev nas je prijazno sprejel upravnik tov. Nikola Radić. Zelo nas je razveselil z novico, da bomo lahko vsi prespali v domu in da nas že čaka topla večerja. Tudi plažo smo imele zaštonj in mnogi smo še tisti večer poskakali v morje. Nekateri učenci so morje prvič videli in okusili. Večerne ure so nam minile na sprehodu po Crikvenici. Sobe in postelje in sploh vse v domu in okrog je bilo skrbno pripravljeno za novo sezono. Trudni zaradi dolge vožnje in nepozabnih vtisov smo trdno zaspali.

Zjutraj nas je pozdravil sončen dan brez oblaka na nebu. Prehitro nam je minil dan, saj smo se nakopali, sončili in zabavali z igrami v vodi. V domu pa so nam, čeprav za skromne denarce, še trikrat dobro napolnili naše želodčke. Kako je bilo vse dobro!

Zvečer smo sedli spet v avtobus in občudovali našo obalo še do Reke.

Za čudovita dva dneva se moramo v prvi vrsti zahvaliti vodstvu GEŽ, ki nam je pomagalo urediti, da smo se lahko v Crikvenici zatekli v dom železarjev. Lepo se zahvaljujemo vljudemu strežnemu osebju in delovnemu kolektivu železarne Jesenice, ki nam je tako omogočil naš izlet. Hkrati pa se zahvaljujemo za denarni prispevek tudi elektrarni Moste in trgovskemu podjetju Rožca ter Delikatesa.

V imenu učencev 8. a in 8. b razreda
Danilo Klinar, 8. b razred
osnovne šole Žirovnica

Dopisujte v Železarja!

Ko se majejo tla

10. avgust 1963: ponovitev potresa v območju Litije.

16. avgust 1963: šibak potres IV° MCS v kraju Resen, severno od Prespanskega jezera v Makedoniji.

17. avgust 1963: šibak potres IV° MCS v kraju Sindjelić (okolica Skopja).

28. avgust 1963: ponovitev potresa z območja Litije, 22 km vzhodno od Ljubljane. Jakost potresa v epicentru III° MCS.

1. september 1963: Epicenter potresa je bil po vsej verjetnosti na področju preloma Klana — Ilirska Bistrica. Makroseizmičnih podatkov ni, saj je intenziteta potresa bila zelo majhna.

2. september 1963: epicenter tega šibkega potresa je bil v Jadranskem morju zahodno od Savudrijskega rtiča. Epicentrska razdalja ca. 105 km. Ta potres je zabeležila ljubljanska seizmološka postaja, tržaška in tudi zagrebška.

8. september 1963: na področju južnega toka reke Neretve so ob 05^h15' opazili slabe potresne sunke, ki so dosegli jakost III° MCS.

8. september 1963: ob 17^h06'51" je seizmološka postaja v Titogradu zabeležila slabe potresne sunke iz razdalje 150 km. Istočasno so na področju Stolca v Hercegovini čutili slab potres, ki je dosegel III° MCS. Astronomsko-geofizikalni observatorij v Ljubljani je registriral valove potresa s tega področja ob 17^h07'33,8". Epicentrska razdalja je bila 345 km, kar se ujema s podatki titograjske postaje. Isti potres so registrirali tudi v Trstu.

10. oktober 1963: ob 19^h19'58,3" je astronomsko-geofizikalni observatorij v Ljubljani registriral longitudinalni potresni val, ki se širi v granitni plasti. Epicenter potresa je bil na področju Jevnica—Kresnice v dolini Save, vzhodno od Ljubljane. Jakost potresa v epicentru III° MCS. V Ljubljani so potres čutili le posamezniki v višjih nadstropjih.

29. oktober 1963: Bureau Central International de Seismologie iz Strasbourga posreduje koordinate epicentra: 43,2° N in 17,4° E, torej področje vzhodno od Makarske, epicentrski čas 22^h41'12". Astronomsko-geofizikalni observatorij v Ljubljani je registriral potresni val v ultrabazaltni plasti ob 22^h42'6" in to iz razdalje 380 km. Ta potres so zabeležile številne evropske seizmološke postaje, med njimi Stuttgart, Strassbourg, Jena, Dunaj, Chur (Švica), Isola (Francija) in Welschbrunn (Nemčija).

31. oktober 1963: šibke potresne valove so zabeležile seizmološke postaje v Trstu, Ljubljani in Zagrebu. Vse kaže da gre za potres v Beneški Sloveniji, ki je imel epicenter med Breškim Jalovcem in Matajurjem.

31. oktober 1963: ob 22^h28' so v Makovištu v Zahodni Srbiji čutili šibek potres (IV° MCS), ki je nastal na področju gore Pčvlen!

15. november 1963: epicenter je bil v litijskem področju. Jakost potresa VI° MCS. V Ljubljani so potres čutili med IV° in V^o MCS, v Trstu III° in v Zagrebu II° MCS. Globina hipocentra je cca 35 km.

Makroseizmično polje tega potresa je obsegalo področje med Litijo, Hotičem, Ljubljano in Kamnikom, čutili pa so ga tudi v Novem mestu. Registrirale so ga številne evropske seizmološke postaje, med njimi Dunaj v razdalji 270 km, Trst v razdalji okrog 90 km, Ljubljana v razdalji 20 km. Druge inozemske postaje, ki so potres registrirale so: Prohunce (CSSR), Strassbourg, Bratislava, Isola (Francija) in številne italijanske seizmološke postaje. V avstrijskem delu Koroške so potres čutili z ajkostjo IV° MCS.

20. november 1963: ponoven potres v litijskem bazenu. Potres so zabeležile seizmološke postaje v Ljubljani, Trstu in Zagrebu. Potres so zabeležile še postaje v Jani, Prohuncih in v Strassbourgu. V Ljubljani so ga čutili z jakostjo III° MCS, v epicentru pa je bila jakost IV°—V^o MCS.

24. november 1963: potres na področju Litija—Hotič. Jakost potresa v epicentru III° MCS, v Ljubljani so ga čutili le posamezniki (II° MCS).

2. december 1963: ob 00^h57' so v Vrnjački banji čutili šibke potresne sunke, ki so dosegli jakost III° MCS. Dobro uro kasneje se je potres ponovil z enako jakostjo. Po vsej verjetnosti gre za potresno žarišče v dolini južne Morave pod planino Gočem.

7. december 1963: razmeroma močan potres je ponovno nastal na področju Litije, kjer je dosegel jakost V^o MCS. V Ljubljani so ga čutili kot potres IV° MCS.

21. december 1963: potres v dolini reke Bosne, ki so ga registrirale seizmološke postaje v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Trstu in Titogradu. Epicentrska razdalja 300 km, torej je bil epicenter na področju Maglaj—Teslić—Doboj. V Maglaju so potres čutili, toda le z jakostjo III°.

Družbena in politična angažiranost mladih

V preteklem tednu je predsedstvo občinske in tovarniške konference ZMS Jesenice, skupaj z uredništvom Železarja, organiziralo prvi nevezan razgovor po vprašanju družbene in politične angažiranosti mladih v naši občini. Osnovni namen razgovora je bil, da bi mladinska rubrika v našem glasilu ravno v tem pogledu postala bolj polemična, kritična in spodbudna v prizadevanjih za večjo angažiranost mladih v družbenopolitičnem življenju. V uvodnih besedah je predsednik OBR ZMS prof. Srečko Krč poudaril namen razgovora in podal nekaj stališč in mnenj za nadaljnjo razpravo. V teh mislih je omenjal nekaj osnovnih izhodišč, ki so potrebna za objektivno razpravo o mladih:

— Razprave o mladih se preveč generalizirajo na osnovi posameznih pojavov oziroma posameznikov ali posameznih skupinic.

— V teh razpravah moramo izključevati nevarnost naivnega fetišiziranja mladosti, češ da je mladina že po svoji naravi napredna.

— Pri ocenjevanju vzgojenosti posameznega mladince ne moremo izključevati znanstvene resnice, namreč da na razvoj njegove osebnosti delujejo trije osnovni dejavniki: DRUŽINA — SOLA — OKOLJE.

— Odklanjati enostranska stališča mladih, da kar je novo, je napredno in kar je staro, je za v muzej.

— Upoštevati to, da mladi danes živijo v izredno dinamičnem času (avtomatizem, mehanizacija, tekoči trak, kjer postaja človek avtomat, vojna napetost idr.) in da v njih raste odpor proti pojavom antihumanizma, ki ga ta razvoj prinaša s seboj.

— Računati s tem, da mladi občutijo v našem vsakodnevem življenju prepad med teorijo in prakso, da se v praksi prepočasno uveljavljajo znanstvena in teoretična stališča, kar mladi običajno preprosto kritizirajo, hkrati pa premalo naredijo za uresničevanje teorije oziroma za premostitev prepada med teorijo in prakso.

— V pogovorih o mladih upoštevati tudi to, da se mladi radi angažirajo in vključujejo v delo, če imajo pred seboj jasne naloge in cilje in da se radi združujejo.

— Pri programiranju dela računati tudi s tem, da je med mladimi mnogo različnih interesov, da so posamezni interesi tudi različno razviti in da se množica mladih aktivno udeležuje v različnih specializiranih organizacijah in da se zato ne more uveljaviti univerzalnost pri sestavljanju delovnih programov za delo z mladimi.

Po uvodnih besedah se je razvil živahen pogovor, ki je bil v glavnem orientiran na trikot DRUŽINA — SOLA — OKOLJE, v katerem zavzemajo pomembno mesto družbenopolitične in društvene organizacije. Izrečenih je bilo mnogo kritičnih misli na vse tri dejavnike, ki so vsak zase in vsi skupaj znanstveno premalo obdelani glede na sodobna dogajanja, znanstveno utemeljene in znane stvari pa se v praksi premalo upoštevajo. Mnogo se je govorilo tudi o dilemah, s katerimi se srečujejo mladi. Razgovor je pokazal, da so navzoči zelo dobro poznali osnovne probleme mladih in da se naslovnega vprašanja lotevajo s prave strani. Škoda le, da od mladinskega vodstva Železarne ni nihče prisostvoval razgovoru, ki je dal dovolj misli in gradiva za kvalitetno izpolnitev rubrike MLADINA O SEBI, SVOJIH PROBLEMIH, NALOGAH IN PERSPEKTIVAH in dovolj osnov za delo mladinskih vodstev.

Na zaključku se je izoblikovalo enotno mnenje, da bi v bodoče organizirali razgovor v določenih časovnih presledkih in po določenih vprašanjih. Zanimiv bi bil razgovor s predstavniki društev tako kulturnih, kakor telesnovzgojnih; nadalje s predstavniki naših šol, s predstavniki ostalih političnih organizacij itd. Razgovori ne bi bili obvezni, vendar bi bilo prav, da se takih razgovorov udeležuje na eni strani večji krog mladih aktivistov, na drugi pa vabljenih predstavnikov. Razgovori pa bodo prinesli dovolj gradiva tako za mladinsko rubriko Železarja, kakor za mladinski klub radia Jesenice, zato je razumljivo, da bi v razgovorih morala sodelovati tudi oba predstavnika omenjenih redakcij.

Marija Pikon

Nekaj spominov na prvo svetovno vojno in na koroške borce

Ko se je začela prva svetovna vojna, sem bila stara 14 let. Dne 26. julija 1914, ko je mobilizacija vpoklicala vse obveznike na vojno, se spominjam, kako pretresujoč in nesrečen dan je bil za vse vpoklicance in njihove domače. Pri nas doma smo se temu izognili; oče je bil prestar, najmlajši brat je bil šele deset let star, starejši pa je bil zaradi zaposlitve pri železnici vojaške službe oproščen. Toda kljub temu mi je bilo težko pri srcu, ko sem na postaji v Kranjski gori gledala odhajajoče in njihove domače, ki so se dušili v joku. Predvsem mi je še danes pred očmi mlad fant iz Rateč, kako težko se je poslavljaj, kot da slutiti, da ne bo več gledal naših gora in polj. Resnično je bil med prvimi, ki je padel na fronti.

Vojna je trajala dalje in ko je 1915. leta Italija kot zaveznica Avstrije zahrbtno napadla Avstrijo in napovedala vojno, je postala od Jesenic naprej vsa Gornjesavska dolina vojno ozemlje. V Kranjski gori so na polju okrog postaje postavili barake, ki so služile deloma za vojaške bolnice, iz vasi proti

Podkorenu pa za artilerijo in vojaške konje. V vasi Podkoren se je stalno zadrževalo vojaštvo. Tu so vadili mesec dni ali dva in potem odšli prek Vršiča na soško fronto. Menjali so se tekoče, tako da nismo bili niti en dan brez vojaštva. Pri sosedovih so imeli velik skedenj, ki je bil stalno zavzet od vojaštva. Tu

di pri nas so bili vojaki v večni kamri, kakor smo rekli tej sobi. Spominjam se, da so stalno prihajali v našo hišo tudi iz sosedovega skedenja, posebno jeseni in pozimi, da so se pogreli, ker je na skednju zelo pihalo, čeprav je bil predeljen za vojaštvo in za živinsko krmo, ki so jo imeli precej. Najbolj se spominjam pokojnega Slavka Savinška, pisca knjige »Zgrešeni cilji«. Vedno je pripel skozi vežo pesem »Men' pa ni za rožce žlahtne« in ko je stopil na sobni prag, se je vedno zadel z glavo v okvir vrat, ker so bila vrata nizka, on pa visok in slok in se je ježil na vrata. Takrat je bil v našem kraju tudi Miha Krek, ki je pozneje igral precejšnjo vlogo pri Gospodarski zbornici v Ljubljani, Franc Jenček iz Postojne, vedno vesel in nasmejan ter pripravljen za šale, Vinko Brenčič iz Ptuja, zobozdravnik, ki je bil tudi v zadnji vojni pregnan v Srbijo, kakor so povedali znanci, s katerimi smo bili skupaj v pregnanstvu v Valjevu: Ivan Cetinski, Slavko Kveder, kadet Martelanc, Ivo Nolimial — Jemc in drugi. Vsi ti so bili naši mladi slovenski fantje, ki so se morali boriti za mačehovsko Avstrijo pri slabi hrani (zelenje, repa in slab kruh).

V poletju 1918. leta so prišli Madžari v našo vas. — bilo jih je čez tri tisoč — ko so prepustili Rombon Italijanom, ker je baje straža zaspala. Prišli so ponoči in ležali kar po poteh in za hišami. Zelo smo jih gledali, ko so imeli za zajtrk marmelado in surovo maslo, oblečeni pa so bili v novo triko perilo. Skozi vas teče potok, pri nas doma tik pri dvorišču, kjer so se vojaki umivali in umazano perilo, ki je bilo polno golazni in mrčesa, zmetali kar v vodo. Ker je

trajala vojna že četrto leto in se ni dobilo ničesar za kupiti, je vsak, če je le mogel, pobral to perilo, ga lepo opral in prekuhal ter ga rabil za sebe.

Na dan rešnjega telesa 1918 je prišlo od nem. vojaškega komandanta v Kranjski gori povelje, da moramo mlada dekleta priti z nahrbtniki, da bomo prek Vršiča nosile komisar (kruh) za vojake na fronti. Po vasi je bilo veliko razburjenje, matere so jokale, ker so nas hoteli poslati v tako nevarnost. Dekleta v svoji naivnosti pa nismo vzele to za tako hudo. Po posredovanju takratnega župana Jožefa Lavtizarja in župnika Andreja Krajca se je to preprečilo in smo šle domov.

Bolj ko se je bližala jesen, vse bolj je bilo nekako zagonetno potišje, tudi vojaštva in »maršbataljonov« ni bilo več, sicer pa se je še slišalo bobnenje topov.

Ko sem koncem oktobra šla z mlajšim bratom, ki je bil takrat šjar 14 let, k sorodnikom na Koroško v Sveče, vas nad Podkloštro, je bilo še vse mirno. Po obisku sva se vračala v popoldanskih urah. Ko prideva v Podklošter in malo iz trga, sva zagledala nepretrgano množico vojaštva, pospešila sva korak, da bova pred njimi. Kmalu je za nama prijahal oficir na konju in naju nekaj spraševal, ker pa je govoril madžarsko ga nisva razumela in se je vrnil, midva pa sva hitela in ko naju niso videli, celo tekla. Predno pelje cesta v hrib, je nekaj vasi, skozi katere je bilo treba iti. Ko sva se ozrla včasih nazaj, sva opazila, da zopet jaše oficir za nama, bala sem se, ker sva hodila po samoti. Ko sva bila že precej iz zadnje vasi, včasih smo ji rekli Podkraj, sva v hribu opazila, da je oficir še vedno za nama. Skri-la sva se za neko grmovje

in opazovala, ko naju ni več videl, se je vrnil. Še nekaj časa sva skrita opazovala in videla na cesti pod nama toliko vojaštva, da sva se kar čudila, odkod prihajajo in zakaj se vračajo s fronte. Vse to nama je bilo nerazumljivo. Spomnila sva se, da je treba pohiteti, če hočeva do dneva priti domov. Ubrala sva jo po bližnjici na Strmc, kakor se reče nekaj hišam s cerkvico. Tu pa tam sva še ozrla v dolino, po kateri se je še vedno valilo polno vojaštva. Ko sva prišla na mejo Kranjska-Koroška, se je polagoma začelo mračiti in v skrbi, kako je doma, sva začela teči. Ko sva se upehala, sva šla nekaj časa v korak, nato pa zopet tekla. Ker se ta čas hitro stemni, je bilo že skoraj temno, ko sva prišla izza ovinka, od koder se vidi v Podkoren. Obstala sva začudena. Ugledala sva veliko luči, posebno okrog vasi. Ko se malo bolj razgledava, vidiva, da gorijo le ognji. Ker nam je oče februarja umrl, je bila mama sama doma, starejši brat je bil v službi pri železnici na Jesenicah, sestra pa v Kranjski gori. Vas je bila polna vojakov, ki so kurili ognje. Tudi doma so ležali kar po tleh v veži in spali, bili so izmučeni. Da sva lahko prišla v našo sobo, sva morala stopati prek njih. Bili so večinoma Poljaki. Mama je ob prihodu poslušala dva slovensko govoreča vojaka in ju prosila, naj prespita pri nas. Povedala sta, da nista brez uši in da bi spala kar na tleh. Mama ju je vseeno povabila, naj gresta v sobo in ker je bila postelja široka, sta spala skupaj. Drugi dan sta odšla. Drugo vojaštvo je ostalo tri dni pri nas, ker so imeli s seboj vozove, konje, moko in drugo. V peči v

Rado Pintar

Dopolnitev sestavka:

Z velikimi žrtvami smo plačali našo svobodo

Prav rad prebiram članke iz te rubrike, ki obujajo spomine na težke pa tudi slavne dni v zgodovini malega toda žilavega slovenskega naroda, saj nam dostikrat posredujejo dogodke, ki bi sicer šli v pozabo, pa bi bila to neprecenljiva škoda za zgodovino tega dela naše ožje domovine. V zadnji številki Zelezarja sem prebral kratek zapis avtorja Srečka Šorlija o počutju, vtisih in težkih urah ter splošni psihični obremenitvi talcev in zapornikov v mučeniških Begunjah, ob priliki opisane partizanske akcije.

Prav lahko sem se zvil v takratno stanje v zaporih, saj sem vse podobno tudi sam imel »srečo« doživeti.

Nekaj pa me je pri tem članku vseeno motilo. Tisti del zapisa, v katerem avtor članka ocenjuje akcijo partizanov. Bil sem namreč aktivni udeleženec tega dejanja, poleg še petih borcev Cankarjeve čete izpod Stola. Od teh šestih smo danes živi le še trije, vsi trije zaposleni na Javorniku oziroma eden je bil pred kratkim upokojen.

V opisanem članku se popolnoma ne strinjam z dve-

ma ugotovitvama pisca in sicer prvič ko pravi: »Tako se je ta napad končal pravzaprav brez uspeha«, in drugič, ko ugotavlja, »da akcija ni bila dobro premišljena in izvedena, ker bi v nasprotnem primeru vsaj nekateri zaporniki šli raje z našimi borci v svobodo, kot pa nazaj za zidove jetnišnice.«

Ti dve ugotovitvi bi rad popravil in bralcem prikazal stvari tako, kakor so bile predvidene in z naše strani tudi izvedene.

Po mojem mišljenju se ta napad ni končal brez uspeha,

temveč prav nasprotno, še danes si k izvedbi akcije nimamo kaj očitati. Vsa akcija je potekala popolnoma po predvidenem načrtu brez kakršnegakoli spodrsllaja in je stooostotno uspela. Dooledno, kakor je bila zamišljena, je bila tudi izvedena.

Vodstvo naše enote, ki si je to akcijo zamislilo, je pobudo in potrebne podatke dobilo iz begunjskega terena. Na podlagi teh podatkov in skrbne analize je bil šele izdelan načrt za izvedbo napada.

Seveda pa nihče ni predvideval oziroma niti si ni mogel predstavljati, da je v begunjskih zaporih več vrst ljudi, torej tudi takih, ki za svojo osvoboditev ne bi bili slučajni ali komurkoli že hvalni.

To potrjuje to, da so Nemci zelo dobro vedeli, koga

lahko spustijo pod slabim nadzorstvom (dva stražarja in dva psa) izza zidov zapora.

Da bi pobeg zapornikov z nami vred ob predvidenem zasledovanju lahko uspel, smo se razdelili v tri grupe, vsaka je štelala okrog 15 zapornikov. Točnega števila osvobojenih se danes žal ne spominjam več. Vsaka teh grup se je pod vodstvom dveh borcev naše patrole, umikala v svoji smeri. Ne nameravam opisovati umika in podrobnosti, ker bi morda s tem povzročil tudi hudo kri, kar pa nikakor ni moj cilj.

Pri tem drži le eno. Vseh šest borcev se je, ne da bi bil kdo padel ali bil ranjen, v nekaj dneh vrnilo na vnaprej določeno zborna mesto. Celotna oboja Svetinova s Koroške Bele, ki sta tedaj partizanila morda ne več kot kakih 14 dni in bila še popolnoma brez izkušenj, prav kakor osvobojeni zaporniki, sta se vrnila, žal prav tako sama. Res, orožja za tolikšno število ljudi nismo imeli pri

rokah, toda tudi če bi ga imeli, bi to ne pomagalo. Tudi zato imam dokaz. Sam sem akcijo izvajal s češko zbrojevko, to je precej kratka puška odlične izvedbe. Po opravljeni akciji sem bil oborožen z zaplenjeno brzostrelko, svojo puško pa sem po lastni presoji dal človeku, ki je bil na prvi pogled sposoben stopiti po potrebi z nami vred v akcijo. Ta zapornik se je pisal Petek in je pozneje po vojni emigriral nekam v tujino, menda v Avstralijo.

Človek bi pričakoval, da bo vsaj on branil svojo prostost in prostost sojetnikov. Toda zgodilo se je popolnoma drugače. Brez pomišljanja se je ločil od svoje grupe in se predal Nemcem. Tako smo tokrat izgubili za nas zelo dragoceno puško, poleg normalnega udarca, ki so nam ga osvobojeni s svojim malodušjem in zadrževanjem prizadeli. Da pa takega števila ljudi šestim partizanom ni bilo mogoče voditi za roko,

so bili vedno prej vojaki pekli kruh noč in dan, oni so se pasli po poljih, posejanih z ržjo, v kozolcih in leseni ploči pa so izginjali v plamenih ognjev, ki so jih vojaki žigali in se greti ob njih.

V gori se je že osnovala narodna straža in so ves material, kolikor so ga mogli, odvzeli. Pri odhodu vojaki pustili pravo raznolike v vasi; kozolci so bili leč naokoli brez lat, ognjaki je bilo lesenih, so bile polomljene in pokurjene, le tu pa tam je stal kakšni kol, ki se ni dal hitro dvigniti. Konji so se pasli brez nadzora po polju; ker bila žival brez prave hrane v mrzlih nočeh zunaj, jih nekateri gospodarji vili v svoje hleve. Tudi pri mlajši brat pripelelega ponija, ki je bil krasen, sicer pa zelo mrt, če je začutil, da je vojakov težji. Nikdar ni hotel premakniti voza, dokler mu nismo pomagali.

Sivo je sicer še vedno hodil v manjših skupinah, vendar v tako velikem številu več. Glavnina je šla po poti proti Ljubljani, kjer so tekli in minili nekoč 1918. 1. decembra 1919 bilo združenje Srbov, Hrvatov in Slovencev. V Kranjski gori je bila ob tej priložnosti slovesnost. Tedaj bilo v vasi še nekaj vojakov iz razpadle avstro-ogrske armade, ki so bili v zaporu.

Kranjski gori je bila postrojena narodna straža za vzdrževanje reda zato, da se prepreči tatvine in samovoljne akcije, so bile postavljene na jahalnih Kranjske in Koroske prostovoljci so se rekrutirali iz vseh vasi od Rateč do Semic.

Spominjam se nekaterih prostovoljcev iz Moj-

strane: Klančarja in Avsenika, z Jesenic pa Alojza Brajca. Ti so bili podrejeni vodstvu poročnika Karla Šefmana, temu pa sta bila dodeljena še nižja oficirja Kapus iz Kamne gorice in Ernest Račič iz Mojstrane. Pisarno so imeli v stavbi kmetijske zadruge v Podkorenju in tudi stanovanje. Pri nas so imeli nekaj orožja, ne spominjam se več točno, ali sta bili dve ali ena streljeca, več pušk in municija. Ker pa je ves čas, odkar je bila z Italijo vojska, bilo vojaštvo v tej sobi, je takorekoč prišla ta soba že kar v vojaško posest, posebno še, ker se je reklo pri nas po domače pri »Kadru«. Sicer je bila mama proti temu, da se hrani orožje in municija pri nas, toda so jo le pregovorili, da ne bo nič hudega. Neke noči so pridrveli borci in zahtevali, da takoj odpremo večna vrata, da vzamejo orožje, ker Avstrijci napadajo in so že čez mejo. Ker so že nekajkrat prej napravili tak preplah za šalo, mama najprej ni hotela odpreti, češ naj se ne norčujejo; ko pa so ji zatrčili, da gre zares in da bodo morali vrata razbiti, je hitro odprla in borci so z vso naglico odnesli orožje in municijo. Takrat je bil na naši strani ranjen Janez Hribar, Avstrijec pa so pregnali nazaj čez mejo. Od tedaj ni bilo več orožja pri nas, pač pa so v tej sobi uredili ambulanto, ki jo je vodil Jakob Kirhmajer.

Maja 1919. leta je bil neko nedeljo organiziran dan rož in tedaj smo dekleta v narodnih nošah prodajale šopke z nageljni in rožmarinom, zavezanih s trakom trobojnice. Izkupiček je seveda šel v dobrobit borcem.

Napisala sem nekaj spominov in bi želela, da bi, kdor bo bral te vrstice in če je bil mogoče tudi borec, dopolnil te spomine.

Tovo našli drugo, ali pa bi jih požrli nenasitni krematoriji nekeje v Dachau ali Mauthausenu. Končni rezultat bi bil prav gotovo enak. Vojna je kruta, krvava, za vsakogar težka, saj ni prizanašala niti dojenčkom, katerih edina krivda je bila to, da so se rodili. Slovenski narod pa se je uprl nasilju, zato je plačal tako visok krvni davek. Hvala ležni smo padlim in tudi trpečim za njihove žrtve, pa tudi ponosni smo nanje. Dobili so svoje mesto v zgodovini. Spomin nanje bo ostal večni.

Danes tedanjih zapornikov ne obsojam. Marsikdo ni imel niti fizičnih sposobnosti, pa niti živcev za težko partizansko življenje. Ker so imeli možnost, so izbirali in izbrali tako pot. Če je bila pravilna, ne ocenjujem, niti jim ne očitam. Smo se pač zmotili.

Za konec samo še to. Če sem stvar uspel pravilno pojasniti in pri tem pisca prvega članka nisem prizadel, sem svoj cilj dosegel.

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha K

74. »Za uho je kar prijetna,« si pravi Tine in ne razume, zakaj se Tone zaradi takih popevk razburja. »Brez dvoma bo ta viža tudi drugim všeč,« jo Tine že posnema in žvižga.

Zdaj ko je sit in ko lahko malo počiva, se mu zdi žvižganje pravi užitek.

»Kaj pa sediš in žvižgaš? Misliš, da bo lopata sama od sebe obračala zemljo, fant,« zraste pred njim sloka in dolga Kumrova, prav tako vitka, kakor je njen mož, le da je Kumer za spoznanje manjši.

»Takoj bom začel, gospa. Samo malo sem pose- del, da se mi poleže.«

»Torej sem ti preveč naložila?«

»Bilo je dobro,« pravi Tine, čeprav se mu ni zdelo preveč in bi lahko pojedel še enkrat toliko.

»Dobro, da vem. Drugič ti bom dala manj. Pre- sit človek res ne more delati.«

»Nisem presit, gospa. Pa tudi lačen nisem.«

»Potem se obrni! V tem času bi kdo drugi že končal!«

Tineta ima, da bi rekel, da ne verjame, ker je vrt prevelik, a ji to pove samo s pogledom in nasme- hom, krivim zatajevanim nasme- hom, ki se Kumrovi zdi kakor polmesec, obrnjen navzdol, in ki bi bil lahko tudi posmeh, užaljen posmeh, čeprav je samo pomilovalno nestrinjanje z njo, ki ne zna pravilno in pravično preso- jati Tinetovega dela. Toda ne ona ne on ne rečeta ničesar. Kumrova izgine v hi- šo, Tine pa se vrne k delu, s katerim bo res moral pohiteti, če hoče, da bo do mraka gotov, saj bo ura kmalu dve, ugane, ker vidi Kumra kakor kakega igralca, ki igra velikega in pomembnega gospoda, odhajati v tovarno.

SIVO MESTO

In res že deset minut kasneje zatuli dve. Zdaj bodo prišli iz tovarne srečniki, ki imajo stalno zaposlitev in ki po Tinetovem mnenju nima- jo nobenih večjih skrbi več. Vsaj tako morečih ne, kakršne poznata on in mama.

Tole tuljenje sirene ob dveh Tineta vselej zaboli. Tisto opoldan se ga sploh ne dotakne, ker ozna- nja poldan in konec dopoldanskega uradniškega dela, ki se začne ob osmih zjutraj in, razmejeno z dvema urama opoldanskega počitka, konča ob šestih zvečer, razen v sobotah, ko delajo samo štiri ure dopoldan, popoldan pa so prosti in imajo »angleško soboto«, kakor pravijo in menijo, da jih to dela še bolj gospodke in jih enači z gospodo iz »velikega sveta«, s čimer mislijo predvsem na države, kakršne so Anglija, Francija in Nemčija in kakršna naj bi postala tudi Jugoslavija in odprla gospodi še večje možnosti za njihovo gosposko uveljavitev. V tem vidijo napredek. Seveda samo zase, za »imenitne«. Zato pa sovražijo komuniste, ki bi radi prav nasprotno in ki želijo, da bi prišla revolucija, kakršna je bila v Rusiji, kjer so gospodo, kolikor jo je ostalo v državi, izenačili z delavci in ji še drugače stopili na prste. Gosposki svet in gospo- ske misli so daleč od Tinetovega sveta in Tinetovih misli, ki se skoro sleherni dan prav nič ne vzne- mirijo, ko zatuli poldan, zato pa ga vselej nekaj zaskeli pri srcu, kadar v tovarni zatuli dve, uro, ki je ura srečnikov, kakršen bi rad postal tudi Tine.

Pa vsega tega ni videti na njem, samo lopata, ki jo je globlje potisnil v prst govori o tem, da ga nekaj v duši boli.

»Prekledo, ali res ne bom nikoli tam?« pogleda na dim, ki se suklja izza vzhodne strani rahlo vzpetinastega gozdiča, skrivajočega s te strani to- varno in celo visoke dimnike, ki jih je kak kilo- meter od tu videti kakor prste roke, skrite za goz- dičem.

In tovarna je res roka, ki daje, kdor ima srečo, da sme delati v njej.

»Le zame je skopa! Pa so ji moji predniki že od vekomaj razdajali svoje moči. Morda so res že napočili prerokovani časi, da bo nekoč v našem kraju domačin manj vreden od tujca?«

Take misli zasajajo in obračajo Tinetovo lopato, rahljajo grudo, ki kepašto razpada v prst.

»Pa bodo še hujši časi,« misli Tine na prerokbo, ki gre že bogve od kdaj iz roda v rod in ki pravi, da pridejo časi, ko bodo domačini srečni, če bodo na tisoč tujcev srečali vsaj enega domačina, prav tako bednega, prav tako brez moči in pomoči pred tujci, ki si bodo prilastili dolino in jo spremenili v pravi mali Babilon in hodili po tej zemlji, kakor da je od vekomaj njihova, in tako, kakor da ima- jo do železnega kruha večjo pravico kakor doma- čini, dokler se temu ne bo postavila po robu zem- lja in nehala dajati rudo, potem pa se bo na dol- njem koncu doline prevalil hrib, zaprl reko in do- lino spremenil v jezero. To so seveda samo prazne marnje in res je samo to, da sinovi starih delav- cev, če so prišli v zamero pri oblasti in tovarniški gospodi, zaman trkajo na tovarniška vrata za zapo- slitvijo in kruhom.

Tine ne verjame v prerokbe. Tudi v to ne, ki jo je že davno slišal od starih ljudi, čeprav se je že marsikaj uresničilo, kar je napovedovala.

Toda to so prazne marnje. Vsa skrivnost in ures- ničljivost prerokb je v tem, ker nikoli ne napove- dujejo dobrih časov, marveč samo slabe.

Slabih časov, v časih, ko bodo postali še slabši, pa ni treba napovedovati, saj bomo ljudje s svojo sebičnostjo in koristolovstvom že sami poskrbeli, da tudi prihodnji časi ne bodo boljši, razen če bo človek spremenil svojo sebično naravo.

Tako misli Tine z mislimi, do katerih je deloma prišel sam ali pa s svojim čutom potrdil misli, ki so jih vanj zasejali drugi in ki so se mu zdele resnične, dokler se vse ne izsujejo iz njega in sesu- jejo v pognojeno črnkasto rjavo plodno prst, ki je prst njegove doline, njegovega sivega mesta, ki ne živi od prsti, marveč od železa, ki ga talijo in obde- lujejo v tovarni.

In tako mine ura. Potem še druga.

Zdaj obrača že zadnje lopate.

»Tako,« odloži lopato in vzame grablje, potem pa se ozre nad vrtom, pripravljenim za setev in sadikanje.

Ni slabo delal, je zadovoljen.

Potem očisti lopato, da zasije zrcalovino mo- dro. Vrhinja trda plast suhe zemlje je z nje zgla- dila vso rjo, da je kovina taka, kakor da bi prišla nova naravnost iz tovarne.

»Rekel bi, da je to naše jeklo.« Naše?

Ljudje tako govore, kakor so govorili njihovi očetje in očetom njihovi in tako naprej do rodov v neznani davnini, ko ljudje še niso poznali pojmov moj in tvoj, marveč so poznali samo pojem naš, ki se je ohranil do današnjih dni kot spomin na čase pradedne skupne lastnine, nesebične skupne lastnine, dokler ni razpadla ob pohlepu posamezni- kov, ki so si znali zaslužiti druge v zasebno lastni- no.

— Naše mesto, — govore ljudje, pa so le redki, ki je v mestu res kaj njihovega.

— Naša tovarna, — pravijo delavci, čeprav je tovarna samo last delničarjev.

— Naše posestvo, — pravi hlapec na veleposest- vu, pa ve, da je vse lastnikova last. In ne samo po- sest, tudi hlapčeva usoda, je v lastnikovih rokah in taka, kakršna hoče lastnik.

Če veleposestnik pokaže hlapcu vrata, mu ne po- magata ne gosposka ne bog, marveč mora povezati culo in vzeti pot pod noge in iskati drugega gospo- darja. Iskati toliko časa, dokler ne najde takega, ki bi hotel kupiti hlapčovo delo.

»In v »naši tovarni ni nič drugače. Kadar si jim odveč ali pa opazijo, da predrzno misliš, ti dajo modro kuverto in ti vzamejo izkaznico za vstop v tovarno. Čakaš, da se bodo drugi zavzeli zate in solidarno zahtevali, da te ne smejo gospodje, ki upravljajo s tvojo usodo, vreči na cesto, pa namesto solidarnih protestov vidiš samo povešene glave, na- polnjene s hlapčevskim strahom, poglede, ki te me- rijo postrani, kakor da jim še pred trenutkom nisi bil prijatelj in tovariš, marveč da si jim tujec, izob- čenec ali celo nekdo, ki je zagrešil zločin in ki zato zasluži prezir in željo, da izgine »poštenjakom« čim- prej izpred oči.

In v »našem« mestu je prav tako. Zameri se žu- panu ali komu drugemu od mestnih očetov, pa boš čutil vse življenje žalostne posledice.

Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha Klinar: LUČI V SIVEM MESTU ● Miha K

O občanu in za občana

Skupščina občine Jesenice je v letu 1968 sprejela med drugimi predpisi tudi nov odlok o javnem redu in miru v občini Jesenice, s katerim je predpisala ukrepe za varovanje javnega reda, miru, zdravja, čistoče, zunanega videza krajev in ukrepe za varstvo občanov in premoženja ter odlok o komunalnem redu na območju občine Jesenice, s katerim so določene komunalne organizacije za vzdrževanje komunalnih naprav v občini in za opravljanje komunalnih uslug ter način uporabe teh naprav in uslug.

Navedena odloka sta med pomembnejšimi predpisi v naši občinski zakonodaji, ker s svojo vsebino posegata v vsakdanje življenje občana, ga obravnavata kot zavezanca, mu predpisujeta določene obveznosti, oziroma kot uporabnika komunalnih storitev. Skratka, oba govorita le o občanu in za občana, zato naj bi ju sleherni podrobneje poznal.

Po odloku o javnem redu in miru so dolžni vsi, ki stalno ali začasno bivajo na območju občine Jesenice, uravnavati svoje življenje, delo in obnašanje tako, da ne motijo ali vznemirjajo drugih pri njihovi dejavnosti, razvedrilu ali počitku ter ne ogrožajo njihovega zdravja ali premoženja. Iz tega izhaja, da je osnovni namen odloka zagotoviti čim bolj mirnega in nemotenega javnega življenja občanov in je v bistvu podobna knji o lepem vedenju. Odlok podrobno obravnava dejanja, ali opustitve dejanj, s katerimi se moti življenje, razvedrilo ali delo občanov, jih prepoveduje ali tudi sankcionira.

Določbe odloka o javnem redu in miru veljajo za vse občane, tudi za otroke in mladino, le da za njihova dejanja odgovarjajo starši, skrbniki ali redniki, ki jim je zaupano varstvo, oskrba in vzgoja mladoletnikov do 16. leta starosti, ali oseb pod

skrbništvom, če so zanemarljivo svojo dolžnost in zanje niso skrbeli.

Oba odloka sta v veljavi že več kot eno leto, vendar doslej v javnem življenju nista našla mesta, ki jima pripada. Ostala sta mrtve črke na papirju, ker njuni določbe občani ne poznajo, pristojni organi pa jih niso dosledno izvajali. Da bo lahko tako pomemben odlok, kot je odlok o javnem redu in miru, dosegel svoj namen, danes seznanjamo naše bralce, občane z njegovimi določbami, obenem pa bodo v tem času do 10. 7. vsi, ki so kakorkoli dolžni varovati javni red in mir, med temi so delavci milice, ustrezne inšpekcije in društva ter druge organizacije in društva ter druge organizacije in organi, občasno opozarjali in izvajali določeno kontrolo, po 10. juliju pa bodo začeli pristojni organi dosledno izvajati kazenske sankcije, ki jih odlok vsebuje.

V II. poglavju odloka o javnem redu in miru so naštetja dejanja, ki so prepovedana, oziroma ukrepi, ki jih je občan dolžan storiti za varovanje reda, miru in varnost premoženja na javnih ali zasebnih površinah oziroma prostorih. Za javni prostor se smatrajo površine in objekti javnega značaja kot so ceste, ulice, trgi, pločniki, parkirni prostori, gostinski lokali, trgovine, razstavni prostori,

igrišča, dvorišča, tudi stopnišča v stanovanjskih zgradbah, kjer je nastanjenih več družin itd.

Zasebni prostor pa odlok navaja le v takih primerih, kadar se iz tega prostora s predmeti ogroža varnost občanov, ali kako drugače moti okolica. Zasebne prostore je prepovedano zanemariti, do take mere, da to moti okolico, ali ogroža zdravje ljudi. V teh prostorih je prepovedano tudi povzročanje hrupa (preglasno navijanje radijskih in drugih aparatov, preglasno igranje na glasbila, lajanje psov v nočnem času), ki lahko moti druge.

S čim vse lahko občani povzročajo kršitve zoper javni red in mir na javnem prostoru:

Na javnih prostorih je prepovedano: izzivanje k pretepu, neredu, nemiru, vznemirjanje ali ogrožanje občanov, motenje javnih shodov, zborovanj, sestankov in drugih dovoljenih prireditev ali drugačno nedostojno vedenje, kot npr. kajenje v prostorih in na mestih, kjer je to prepovedano, oviranje prometa na hodnikih za pešce z zadrževanjem v skupinah, ali odlaganjem predmetov, prislanjanjem koles ob stene hiš ali robnike. Parkiranje motornih vozil na hišnih dohodih ali urejenih zelenicah, zažiganje odpadkov ali kurjenje ognja v bližini stavb ali drugih objektov tako, da to moti okolico s smrdom ali dimom in odmetavanje cigaretnih in drugih ogorkov na krajih, kjer se lahko zaneti požar, ugašanje, poškodovanje ali odstranitev svetilk javne razsvetljave. Kršitve po odloku so tudi sankanje,

smučanje, kotkanje in žoganje na javnih cestah in prometnih površinah, skakanje na vozila v javnem prometu ali obešanje na vozila med vožnjo, poškodovanje ali odstranitev napisnih tabel, plakatov, oglasov, prometnih znakov in drugih naznamil.

Odlok o javnem redu in miru je, poleg tipičnega javnega reda in miru, posegel tudi na področje zunanega videza naselij. Tudi to področje je dokaj pomembno, pa naj bo glede nadaljnega razvoja turizma ali izgleda mesta in drugih naselij. Za zagotovitev varstva zunanega videza naselij odlok prepoveduje predvsem: nameščanje lepakov in oglasov izven za to določenih krajev, risanje ali pisanje po javnih objektih, zgradbah ali vozilih, prevržanje ali poškodovanje klopi, ograje ali druge predmete v parkih ali ob poteh. Zelenice in cvetje so okras naselij, zato je na njih prepovedano lomljenje dreves, grmovja, trganje cvetja, hoja ali vožnja izven dovoljenih poti ter parkiranje na zelenih površinah. To velja tudi za pokopališča. Prav tako škoduje zunanemu videzu naselij in je v odloku sankcionirano, če nekdo dalj časa pušča skladovnico drv ali premoga na javnih površinah in dvoriščih, kot je navedeno na Jesenicah.

S tem smo naštetli nekatera dejanja, ki jih odlok zaradi varstva javnega reda in miru prepoveduje, po drugi strani pa je bilo potrebno zagotoviti redno vzdrževanje reda in čistoče na javnih prostorih. V ta namen so po odloku delovne in druge organizacije, odgovorne za vzdrževanje čistoče na tržnih in drugih javnih prodajnih in prireditvenih prostorih, športnih igriščih in avtobusnih postajališčih, dolžne skrbeti za čistočo na teh prostorih med in po obratovalnem času oziro-

ma po končani prireditvi. Delovne in druge organizacije, odgovorne za vzdrževanje cest, ulic in trgov v naseljih, pa so dolžne na površinah, ki spadajo v njihovo področje, namestiti na primernih razdaljah koše za odpadke in jih redno vzdrževati, redno čistiti in vzdrževati prometne površine, odstranjevati sneg in posipati poledenele javne prometne površine ter redno vzdrževati in čistiti tudi parkirne in zelenice. Prav tako so zasebni lastniki, uporabniki ali najemniki nepremičnin ob javnih cestah dolžni čistiti pločnike ob teh nepremičninah, odmetavati sneg in jih ob poledici posipati, odstraniti z njih takoj snežni plaz, ki pade s strehe na javno cesto, na hišah namestiti žlebove in snežne ščitnike itn.

Izvajalci del, zaradi katerih je potrebno prekopati prometne poti, parkirne ali druge javne površine, so dolžni takoj po opravljenih delih ali fazah del poskrbeti, da se na prekopanih površinah vzpostavi prejšnje stanje.

Večjemu številu kršitev čisto botruje alkohol, zato je z odlokom predviden potreben varstveni ukrep — prepoved točenja alkoholnih pijač v nujenim osebam in mladoletnikom.

Za vse naveden kršitve, oziroma za vse navedene kršitve, oziroma za vse kršitve, ki jih odlok našteva, so določene kazenske sankcije. Kazni so različne, od 2 do 1000 dinarjev. V glavnem jih izreka sodnik za prekrške na podlagi pristojnih organov. Za nekatere kršitve določil navedenega odloka pa lahko delavci milice, gradbeni, sanitarni in tržni inšpektorji izterjajo od storilca prekrška denarno kazen takoj na mestu v znesku 2 do 20 dinarjev, kar zavisí od vrste prekrška.

(Iz pisarne tajništva SOB Jesenice)

O letošnji plezalni šoli

Letošnja plezalna šola alpinističnega odseka na Jesenicah je končana. Kvalitetno je bila nedvomno boljša kot prejšnja leta, številčno pa nekoliko slabša, saj nas je v šolo hodilo precej manj. Ta številka je sicer sama po sebi še kar zadovoljiva, ni pa zadovoljiv njen sestav. Plezalna šola je namenjena predvsem pripravnikom, člani pa hodimo le za osebni trening in kot pomoč tehničnemu vodji AO in vodji plezalne šole Mitji Koširju. Tako so v Kovačevcu hodili precej po štirje pripravniki, kar je malo, posebno če vemo, da jih ima AO trenutno kar sedemnajst.

Šola se je začela že marca. V prvem delu so bila le predavanja, ker razmere niso dovoljevale dela na terenu.

Mitja Košir je imel zelo zanimivo predavanje, prvo o letni in zimski plezalni opremini, ki jo mora imeti vsak alpinist, drugo pa o alpinistični terminologiji in o ocenjevanju plezalnih vzponov. V drugo predavaje je spretno vtikal nekaj osnovnih pojmov o tehniki plezanja v kopni skali ter snegu in ledu.

Jože Makovec, tehnični vodja jeseniške postaje GRS, je predaval o nevarnostih v go-

rah, predvsem pozimi, o ukrepih za zmanjšanje le-teh, o vrstah plazov in o reševanju ponesrečencev izpod lavin. Povedal je tudi nekaj o transportu ponesrečencev v dolino in o organizaciji, delu in smotru GRS.

Takoj po končanem teoretičnem delu plezalne šole smo začeli s praktičnimi vajami. Vsak četrtek smo se zbrali v Kovačevcu, ki je neuradno postala naš plezalni vrtec. Pripravniki so se seznanili z navezovanjem in varovanjem, s klini in vponkami, z vrstami in uporabo po-

sameznih vrvi, s spustom ob vrvi in s samo tehniko plezanja. Skala je bila vedno tako polna kot jeseni bosanske češplje. Vadili smo čim več kar se le da težkih detajlov in se tako izpopolnjevali tehnično in kondicijsko. Težava pa je bila v tem, da so se pripravniki preveč menjali, prihajali so vedno novi, stari pa so enostavno izginili. Vsekakor so delo šole ovirali, mincem pa je bilo treba pokazati vse še enkrat.

Vsak četrtek pa smo po končanem »pouku« zavili v gostilno »Pri Erлахu« in se ob obveznem pivu pogovorili o načrtih za nedeljo, prešetali pa smo tudi vse, kar je bilo ta čas v alpinizmu novega.

Že med »suhim« plezanjem smo imeli zimski tečaj plezanja in smučanja na Vršču. V petek, 11. aprila smo se zbrali v Erjavčevi koči. Bilo nas je, mislim, trinajst. Zvečer je

imel Uroš Župančič predavanje o zgodovini planinstva in alpinizma pri nas in v svetu. Razvila se je precej živahna debata, ki pa jo je še pospešilo predavanje Cirila Pračka o zgodovini smučanja in o liku alpinista.

Ciril je med predavanjem postavil tezo, da mora biti alpinist predvsem človek. Lepo in prav, toda vedno se znajdem pred dilemo, kaj je človek in kakšen je smisel njegove eksistence. Vsekakor so to vprašanja, na katera iščejo filozofi odgovor že od Pitagore, Sokrata in Platona, prek Marxa in Kanta do Sartra in Schaffa. Življenje je večno iskanje neke dokončne resnice in beg pred njo pomeni umik v otopelost, beg pred življenjem. Ker pa mora vsakdo iskati tak odgovor, ki ga bo zadovoljil in mu odkril pravi smisel nekega početja, se mi zdi popolnoma razumljivo, da je bilo predavanje Cirila Pračka obravnavano popolnoma subjektivno.

Naslednje jutro smo šli na plezarijo. Ena grupa je šla v Uroševu grapo v Šiti glavi, manjši del nato pa kaminu na malo Mojstrovko, druga grupa pa je šla plezat v Butinarjevo grapo v vzhodnem delu male Mojstrovke in nato po grebenu na vrh. Sestopili smo in v koči kosili. Popoldne je bilo na programu smučanje. Ciril Praček nam je pokazal ves razvoj smučanja od prvih nordijskih začetkov do najsodobnejših tehnik. Potem smo vozili »med koli« in ugotovili, da mnogo varneje vozimo z derezami.

Zvečer je imel Lojze Steblaj iz Ljubljane predavanje o zimski alpinistični opremini, ker je videl, kako smo opremljeni. V izredno sočnem jeziku nam je naštel pomanjkljivosti naše opreme ter opisal nekaj rekvizitov, ki so poleg tega, kar že imamo, nujni pri zimskem alpinizmu.

Po predavanju smo dolgo v noč sedeli v jedilnici in se pogovarjali o tisoč majhnih rečeh, popolnoma brez alkohola.

Zgled poštenosti

V avtobusu, ki je vozil 11. junija popoldan z Blejske Dobrave proti Jesenicam, smo bili priča lepemu odnosu do sočloveka.

Potnik, ki se je presedel z enega na drug sedež, ni niti opazil, da mu je izpadel iz žepa bankovec za 100 N dinarjev, ki je bil dvakrat upognjen, če bi mu ga ne ponudil tovariš poleg katerega je pred tem sedel. Menda se človeka niti poznala nista, a ta ki je bankovec pobral se je čutil dolžnega, da ga vrne lastniku. Ko mu je le-ta ponudil nekaj dinarjev za poštenost, češ da naj gre na kozarček, se je oni tega branil, češ da je storil le to, kar bi bil tudi on v nasprotnem primeru. Verjetno, da to ni osamljen primer poštenosti, kateri kaže pravičen odnos človeka do človeka. sš

Taborniki v Križah

Preteklo soboto je osem tabornikov odreda ZT občine Jesenice odpotovalo v Križe pri Trzinu, kjer so imeli dvodnevni orientacijski pohod. Po emi uri in pol so našli tabor, kjer so prespali, naslednji dan pa so nadaljevali pot nazaj proti Križam. Nedelja je bila v znamenju zaključka 8. športnega tedna, ki ga že nekaj let prirejajo v Križah pri Trzinu. Nastopili so na paradi in tekmovali

v postavljanju šotorov. Zasedli so dvoje tretjih mest.

Svečana nedeljska prireditev je bila zelo uspešna, sodelovali so padalci, pripadniki milice, JLA, telovadci, atleti, taborniki, lovci, planinci, gorski reševalci, šahisti itd. Presenetljivo je, da je tako malo naselje sposobno pripraviti tako masovno prireditev z dve in polurnim nastopom. Na Jesenicah pa kaj podobnega že nismo videli več let. J. Jekler

Prebivalci v naselju nad progo bodo dobili trgovino

Trgovsko podjetje Delkatesa Jesenice bo v juliju odprlo novo samopostrežno trgovino z bifejem na Tomšičevi cesti na Jesenicah.

Trgovina bo služila prebivalcem v naselju nad progo, kateri so že več let izražali željo po trgovskem lokalu, kjer bi lahko kupili vsaj naj-

nужnejše prehrabene artikle.

Izvajalec del je splošno gradbeno podjetje SAVA Jesenice. Objekt so zgradili iz kredita, odobrenega pri Gorenjski kreditni banki Kranj z udeležbo 53 %, iz lastnih sredstev podjetja z udeležbo 31 % in s krediti dobaviteljev z udeležbo 16 %. S. M.

Na grobovih padlih talcev v Begunjah

Kar lepo število nekdanjih internirancev, zapornikov in deportirancev ter njihovih svojcev in prijateljev se je udeležilo srečanja

se je dne 15. junija na Vodiški planini udeležilo srečanja, katerega so pripravile komisije internirancev pri občinskih odborih ZZB NOV na Gorenjskem.

Med potjo smo se ustavili v Begunjah, kjer je trpelo med časom okupacije več kot 12.000 naših ljudi in kjer je grobišče tolikih žrtev nacističnega terorja. Lepa je bila zamisel komisije za internirance pri občinskem odboru ZZB NOV na Jesenicah, ki je dala pobudo za to spominsko svečanost, da se udeleženci srečanja poklonijo spominu onim, ki so dali življenja za svobodo našega naroda. Pred spomenik so položili lep venec, Stare Dušan, član sekretariata ZZB NOV pa je na kratko opisal našo borbo v času okupacije in govoril o naših velikih žrtvah in trpljenju onih, ki so v begunjskih zaporih čakali na usodo, ki jim jo je namenil gestapo, usodo ki je pomenila koncentracijsko taborišče ali pa smrt pod streli podivjanih nacistov. Recitacija male deklice, ki je sledila, je marsikomu navzočih privabila solze v oči, posebno onim, ki so na tem kraju izgubili svojce. K spomeniku je lep venec položila tudi komisija za internirance iz Kamnika in kasneje tudi iz Škofje Loke.

Komisija za internirance na Jesenicah lahko z zadovoljstvom ugotavlja, da je bil odziv za to srečanje res dober, saj se je odzvalo več kot 220 ljudi z naše občine, ude-

ležba pa bi bila lahko še večja, če bi vse krajevne organizacije ZZB NOV dale temu srečanju in spominski sveča-

nosti več poudarka, tako kot so to storile na Blejski Dobravi, Žirovnici in še nekaterih.

Neljub dogodek na razstavi

Pred 45 leti so iz KID izključili Jožeta Čudna. Na ceto so ga postavili zato, ker je med delavci širil ideje socializma. Jože Čuden je bil ponosen človek. Ni se uklonil kapitalistom, ni jih prosil, da ga vzamejo nazaj na delo. Kupil si je brus in z njim prekrizal celo Slovenijo. Uporno je brusil jeklo, obenem pa je po mestih in vaseh vztrajno širil ideje oktobrske revolucije.

Jože Čuden je bil rojen 1887. leta v Svečah na Koroškem. Po prvi svetovni vojni se je zaposlil v KID na Jesenicah. Z idejami socializma se je seznanil v ruskem ujetništvu. Na Javorniku je bil izvoljen za prvega predsednika podružnice Komunistične partije, ki je štela 300 članov. Junija 1920. leta je dobil partijsko izkaznico, na kateri je bil vpisan datum vstopa v članstvo Komunistične partije, 1. junij 1919. leta. Na izkaznici je pisalo: Komunistična partija Jugo-

slavije, centralna blagajna. Članska karta št. 4 (številke so se vpisovale v podružnici). Na vrhu izkaznice je pisalo: Proletarci vseh dežel združite se! Na izkaznici je bil izvod iz strankinega statuta.

Na Čudnovi izkaznici je pisalo, da je plačal članarino za junij, julij in avgust 1920. leta.

Čuden je 49 let skrbno čuval partijsko izkaznico. Na razstavi posvečeni 50-letnici KPJ in sindikatov pa jo je že drugi dan nekdo vzel.

Tone Čuden je pred kratkim z ženo prišel iz Ljubljane na obisk k hčerki na Jesenice. Organizatorji razstave so ga prosili, naj za nekaj dni odstopi partijsko izkaznico. Čuden je s težkim srcem odstopil 50 let staro partijsko izkaznico, ki je na tako čuden način izginila iz vitrine. Če je komu kaj znano, naj sporoči na jeseniško postajo milice ali pa na naslov: Jože Čuden, Bokalova 9 (pri Gasarjevih) Jesenice. J. Vidic

la. Še piva nismo pili, ker ga, žal, ni bilo.

Naslednje jutro je Ciril rekel, da smo kot purani. Samo klokočemo in klokočemo, na počitek pa ne mislimo. Ampak čemu počitek, ko se je pa nebo odprlo in siplje sneg

kot za stavo. Bomo pa sedaj počivali. Vseeno smo morali vsi ven v sneg trenirati smučanje. Nič kaj prav se nismo mogli ogreti in kmalu smo bili mokri kot ribe. Zatečemo se v koč in ugotovimo, da so med alpinisti in smučarji

precejšnje razlike. No, preoblečemo se, pokosimo ter pospravimo opremo. Smuka v Kranjsko goro je kljub snegu, ki naletava iz monotone sivine, kar prijetna. Posebno tik za rusko kapelico, ko se nas cela desetina znajde v romantičnem smrekovem podrastju, vsak po svoje povit in potopljen v krhko belo tvarino. Ko se izvlečemo in uredimo zmešnjavo teles, smuči, palic in nahrbtnikov, nadaljujemo vožnjo in srečno pridemo v dolino. Naravnost v hotel Razor, kjer se pred očmi s široko odprtimi začudenih gostov preoblečemo.

Na Vršič smo šli zato, da bi vadili detajle plezanja v snegu in ledu, da bi vadili padce in varovanje, vendar tega nismo počeli. Preplezali smo dve smeri in imeli le bolj smučarski tečaj. Vse kaj drugega pa so bila predavanja. Zanimiva in bogata, najbolj nam je vsekakor koristilo predavanje Lojzeta Šteblaja.

Na tečaju so sodelovali kot instruktorji tudi Boris Krivic, Marjan Manfreda in Lojze Šteblaj, alpinisti iz Ljubljane.

V tem letu smo imeli tudi več skupnih tur, ki pa niso bile samo stvar plezalne šole, ampak alpinističnega odseka kot celote. Tako smo šli 9. marca na Stol, 23. marca smo se udeležili spominskega turnega smuka z Vršiča prek Rup na Sleme, kjer je bila komemoracija in naprej v Tamar ter Planico. V dolini pod Poncami smo si ogledali tekme v smučskih poletih. 30. marca smo bili pod Storžičem, na Kramarjevem smuku. Ta dan smo trije preplezali Kramarjevo smer v severni steni Storžiča. 19. in 20. aprila smo bili na Triglavu, od koder smo prenesli štafeto palico s pozdravi tovarišu Titu v Mojstrano. Udeležili smo se tudi Štuparjevega memorijala na Kamniškem sedlu. 4. maja smo šli na Križ, Stenar in se skozi Sovatno po zadnjicah pripe-

ljali nazaj v Vrata. 25. maja je bil pod Jalovcem TVK memorial v spomin smrtno ponesrečenim alpinistom v SV steni Jalovca. Nekaj članov je šlo tekmoval, ostali pa smo šli z Vršiča prek Šite glave na malo in veliko Mojstrovko, Travniki, Traviško škrbino in prek Malega Kota v Tamar, kjer smo spodbujali naše tekmovalce.

Torej več lepih tur in slaba udeležba. Poprečno nas je bilo na turi po trinajst, vendar je to ob 70 članih AO porazna številka. Dejstvo je, da se nekateri starejši člani ne pokažejo niti na sejah niti v gorah, čeprav so člani GRS. Tako smo sedaj prepuščeni sami sebi, »pokovci«, ki šele stopamo v gaz alpinizma in upravičena je bojazen, da se bo kdo ponesrečil. Vsekakor bi se nam morali starejši člani pridružiti, saj tudi oni ne morejo najbolje opravljati svojega humanega dela v vrstah GRS brez kondicijske pripravljenosti.

Milan Fülle

V lanskem letu so v alpinistični odsek PD Jesenice sprejeli več pripravnikov — na sliki med sprejemom

Prva delovna seja novoizvoljene skupščine

(nadalj. s 1. str.)

Bolj formalnega značaja je bilo sklepanje o prenehanju veljavnosti odloka o prispevku od sredstev skupne porabe, saj je ta glede na republiški zakon prenehal veljati s 1. januarjem letos. Pri tem je bila umestna pripomba, naj bi pri republiški skupščini premislili, iz katerih virov bodo občinske skupščine dobile potreben denar, glede na to, da so nekatere takse postale protizakonite, ali pa so prišle v pristojnost republik.

Dohodki proračuna za 6,5 % večji

Na seji skupščine so navzoči razpravljali tudi o zaključnem računu proračuna občine Jesenice za lansko leto. Po zaključnem računu je bilo vseh dohodkov doseženih 12.502.631 N din, kar je bilo za 6,52 % več od predvidenja. Predvsem se je več denarja zbralo v postavki prispevkov od osebnih dohodkov, prav tako pa tudi pri prispevku za uporabo mestnega zemljišča. Inšpektor SDK Kranj je v maju letos opravil pregled zaključnega računa in ugotovil, da ni bilo prav nobenih nepravilnosti, zato so ga tudi odborniki brez pripomb potrdili. Predsednik sveta za družbeni plan in finance je ob priložnosti razlage pripomnil, da je letošnji pritek dohodkov v občinski proračun bistveno slabši, kot pa je bil lani.

Odborniki so v nadaljevanju seje potrdili sklepe o oddaji stavbenega zemljišča za gradnjo stanovanjskih hiš štirim proslcem.

Jesenščani protestiramo

Najbolj burna in obsežna je bila razprava o predlogu odloka o ustanovitvi sklada in o določitvi meril za uporabo sredstev za reševanje stanovanjskih vprašanj udeležencev NOV v občini. Republiška skupščina je v juliju 1968 potrdila zakon o prispevku za gradnjo stanovanj

za udeležence NOV, po katerem plačujejo delovne organizacije na poseben račun 20 % prispevka od sredstev za stanovanjsko gradnjo. Prvotno je bilo mišljeno, da je v Sloveniji še okoli 2.000 nerešenih primerov, pa je po naknadnem popisu število naraslo kar na 14.630. Prav gotovo je ta številka pretirana. Očitno so v nekaterih občinah hoteli dobiti na tak način več denarja. V naši občini je bilo ugotovljeno še 138 upravičencev z nerešenim stanovanjskim vprašanjem. Za 47 upravičencev bi bilo potrebno kupiti stanovanje, 38 upravičencem popraviti stanovanjske prostore, 53 pa s kreditom pomagati pri nakupu ali gradnji lastnih stanovanj.

Republiška skupščina je že potrdila odlok, po katerem naj bi za potrebe v naši občini od predvidenih 120 milijonov N din dobili 1,03 % ali 1.236.000 N din.

Na tak ključ pa so imeli odborniki dosti pripomb, saj bomo dobili manj denarja kot pa ga bodo zbrale delovne organizacije v naši občini. Nekateri podatki kažejo tudi na to, da bodo borci v različnih občinah v neenakem položaju, saj bodo lahko po nepotrjenih informacijah dobili borci v Ljubljani tudi po 150.000 N din kredita za gradnjo nove hiše. Kot kaže, bodo namesto pomoči pri ureditvi stanovanjskih vprašanj borcev predvsem v Beli krajini, na Dolenjskem, Primorskem in drugod, kot je bil prvoten namen, uredili predvsem vse še nerešene probleme v Ljubljani.

Odborniki so zato sklenili, da pošljejo republiškemu organu protestno pismo. V naši občini smo še posebno v težavnem stanju, saj železarna na zahtevo republiškega sekretariata za gospodarstvo v letih sanacije ne bo smela ničesar nameniti za stanovanjsko gradnjo. Predsednik Sob Jesenice France Žvan je v razpravi še pripomnil, da bi bilo potrebno opozoriti republiške organe, da dajo zagotovila, da bodo

anuitete od danih kreditov ostajale v občini, ne pa da bi po pogosti praksi postale last bank.

Glede odloka so imeli odborniki le pripombo, da mora tisti, ki bo dobil kredit za gradnjo nove hiše, izprazniti sedanje stanovanje v dveh letih.

Nova imenovanja svetov in komisij

Odborniki so v nadaljevanju seje potrdili še izdajo odločbe, s katero so razlastili del zemljišča, za razširitev vaške poti v Ratečah, tako da bo možen dostop tudi z avtomobilom. Zaradi vse manjšega števila učencev so dali soglasje tudi k ukinitvi oddelčne šole v Gozd Martuljku in Ratečah. Letos se je

v obeh krajih vpisalo v I. razred le 14 učencev. Matična šola v Kranjski gori bo poskrbela za prevoz učencev od doma do šole, prav tako pa tudi za primerno varstvo najmlajših. V zadnji točki dnevnega reda seje pa so opravili še nekatere razrešitve in imenovanja. Z izvolitvijo novih odbornikov skupščine je bilo potrebno na novo imenovati tudi svete in komisije pri skupščini občine. Za predsednike posameznih svetov in komisij so bili imenovani:

V svetu za družbeni plan in finance Franc Tepina, v svetu za gospodarstvo dipl. ekonomist Milan Hrast, v svetu za urbanizem, gradnje, komunalne zadeve, krajevne skupnosti in stanovanjske zadeve dipl. inž. Janez Pšenica,

v svetu za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo Jože Gazvoda, v svetu za zdravstvo, socialno varstvo, varstvo družine in varstvo invalidov ter borcev NOV dipl. jurist Slavko Osredkar, v svetu za splošne zadeve Zdravko Smolej in v svetu za narodno obrambo France Žvan.

Komisijo za družbeno nadzorstvo bo vodil dipl. inž. Stane Sekne, komisijo za prošnje in pritožbe Zdravko Pogačnik, komisijo za odlikovanja France Božič in komisijo za verska vprašanja France Žvan.

Imenovali so še komisijo za razpis mest direktorjev ter opravili nekatera druga imenovanja.

T. L.

Nova odmera pokojnin borcem NOV

(nadalj. s 1. str.)

Zvezni in republiški dodatek za zaposlene borce se je odmerjal na osnovah, ki so se vsako leto povečale in zato so nekateri kasneje upokojeni borci dobili odmerjeno višjo pokojnino kot borci, ki so bili prevedeni 1. januarja 1965. Razlike so bile toliko večje, kolikor kasneje je borec uveljavil pokojnino. Da bi bili vsi borci do 9. 9. 1943, ki so prejeli borčevski dodatek, glede višine pokojnine v enakem položaju, je bil zakon o pokojninskem zavarovanju spremenjen tako, da se s 1. januarjem 1969 odmerja nova pokojnina borcem od pokojninske osnove 800 N din, če jim je bila pokojnina odmerjena od pokojninske osnove, ki je nižja od 800 N din, to je znesek osnove, ki je z zveznim predpisom določen kot osnova za odmero dodatka za zaposlene borce v letu 1968.

Prav tako bo upokojenim borcem NOV pred 9. 9. 1943 in upokojenimi španskimi borci, ki jim je bila pokojnina že usklajena po 97. členu temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju, ali jim bo usklajena po omenjenem členu, odmerjena nova pokojnina od pokojninske osnove 800 N din, če je to zanje ugodnejše.

S takšno določbo so tudi odpravljene razlike med borci ne glede na leto udeležbe v NOV, ker ni mogoče več odmerjati pokojnin v določenem odstotku od razlike (90 oz. 60 %) med redno pokojninsko osnovo in osnovo, od katere se je odmerjal zvezni dodatek za borce.

Izvršni svet je s svojim sklepom o določitvi osnove za odmero pokojnin borcem NOV določil, da se odmeri s 1. januarjem 1969 nova pokojnina od pokojninske osnove 960 N din, če je bila odmerjena pokojnina do sedaj nižja od pokojninske osnove 960 N din. Pokojnina se odmeri borcu od osnove v odstotku, s katerim je bila borcu določena pokojnina glede na pokojninsko dobo in se poveča

po tretjem odstavku 72. člena temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju, to je za 60 %. Tako se določi pokojnina tudi španskim borcem in borcem, ki se bodo upokojili po 1. 1. 1969, če je to zanje ugodnejše.

Tudi republiški predpis je odpravil razliko med borci glede na udeležbo v NOV od leta 1941, 1942 in 1943.

Po zveznem in republiškem predpisu ni več pogoja za odmero tega dodatka pri pokojninah, da je borec dodatek za borce kdajkoli prejemal med zaposlitvijo. Glede na takšno določbo bodo pridobili pri pokojnini dodatke tudi tisti borci, ki jih doslej iz kakršnega koli razloga niso dobivali, če bo tako odmerjena pokojnina zanje ugodnejša.

Zvezni in republiški dodatek za borce pripada od 1. 1. 1969 dalje tudi borcem, ki so postali jugoslovanski državljani po mirovni pogodbi z Italijo, oziroma, ki so bili po memorandumu o soglasju o svobodnem tržaškem ozemlju z dne 5. 10. 1954 izenačeni s pravicami in dolžnostmi z jugoslovanskimi državljani, če so vstopili v NOV ali začeli aktivno in organizirano delo v NOV do 13. oktobra 1943.

Odmera pokojnin borcem po novih predpisih bo izvedena uradno. Prav tako bo izvršen po uradni dolžnosti preizkus, katera pokojnina — po splošnih predpisih z uskladitvijo, ali od določenih osnov, je ugodnejša za borce in bo odmerjena ugodnejša pokojnina.

Odmera pokojnin borcem, ki imajo priznano NOB pred 13. oktobrom 1943, ki so postali jugoslovanski državljani po mirovni pogodbi z Italijo, bo izvedena ravno tako po uradni dolžnosti, to je z ugotovitvenim postopkom o državljanstvu, ki pa ni vedno razvidno iz dokumentov, ki jih ima zavod za socialno zavarovanje na razpolago v pokojninskem spisu. Zato bodo morali v tem postopku sodelovati tudi borci. Odmero teh pokojnin bodo izvedli pristojni komunalni zavodi za socialno zavarovanje po običajnem postopku in bodo o tem izdali vsakemu borcu pismeno odločbo.

Pokojnine borcev, ki so ob prevedbi 1. januarja 1965 dobili zvezni in republiški dodatek, so znašale na dan 31. decembra 1968, oziroma znašajo na dan 1. januarja 1969:

datum	za borce spomeničarje 100 % osnova din	NOV 1941 polna pokojnina 85 % od osnove din	borci NOV 1942 85 % od osnove din	borci NOV 1943 85 % od osnove din
31. 12. 1968	869,69	745,49	721,51	654,94
1. 1. 1969	960,00	816,00	816,00	816,00
povečanje 1. 1. 1969				
v znesku	90,31	80,51	94,49	161,06
v odstotku	10,3 %	9,45 %	13,09 %	24,59 %

Povečana sredstva za pokojnine borcev NOV od osnove 800 din bo kril zvezni proračun, razliko do osnove 960 din pa proračun SRS. Nova pokojnina bo zajela približno 19.000 upokojenih borcev, od skupno nekaj manj kot 25.000

upokojenih borcev NOV pred 9. septembrom 1943.

Pokojnine borcev bodo tako prvič po letu 1965 vsaj dobro usklajene s pokojninami borcev, upokojenih v preteklem letu, kar pa je verjetno le začetek rednega usklajevanja pokojnin borcev. ZT.

Dodatek borcem NOV v letu 1969

S 1. januarjem 1969 so pridobili pravico do posebnega dodatka tudi zaposleni udeleženci NOB, ki so vstopili v NOB do 13. oktobra 1943, če so postali nato jugoslovanski državljani po mirovni pogodbi z Italijo in so po memorandumu v soglasju o svobodnem tržaškem ozemlju z dne 5. oktobra 1954 v pravicah in dolžnostih izenačeni z jugoslovanskimi državljani.

Osnova za izplačevanje zveznega in republiškega dodatka zaposlenim udeležencem NOV je od 1. januarja 1969 povečana in sicer: osnova za zvezni dodatek znaša 860 N din. Osnova za repu-

bliški dodatek pa je povečana na 1.077 N din.

Važna sprememba o pravici do uživanja posebnega dodatka borcev NOV je tudi v tem, da pravica do dodatka preneha šele z uveljavitvijo starostne ali invalidske pokojnine. Obenem pa od 1. 7. 1969 velja določilo, da se dodatek odmerja za vse upravičence v enaki višini brez vpliva časa udeležbe v NOB. Tako bo poseben dodatek za vse udeležence NOV enak razliki osebnega dohodka do višine republiškega dodatka za borce NOV.

Z. T.

Imeniten glasbeni večer

Zelo redko imamo na Jesenicah možnost pozdraviti tako ugledne glasbene umetnike, kakor smo imeli priliko minuli ponedeljek. Prva imena osrednje slovenske operne hiše so še tako zahtevnim ljubiteljem operne glasbe v ponedeljek nudila izreden glasbeni užitek. Vilma BUKOVEC (lirski sopran), Hilda HÖLCL (dramski sopran), Samo SMERKOLJ (bariton), Rajko KORITNIK (tenor) in Danilo MERLAK (bas), so na večeru opernih arij peli arije in duete iz oper: Gorenjski slavček, La Boheme, Tosca, Andree Chenier, Norma, Pikova dama, Faust, Seviljski brivec, Trubadur, Knez Igor, Simeone Bocca-negra, Traviata in Prodana nevesta. Pri klavirju jih je spremljala Milena TROST.

Besede so morda celo pre-skromne za izraz izredne kvalitete izvajalcev, ki so bili deležni od maloštevilnega občinstva toplega in iskrenega priznanja za vsako izvajano arijo. Tudi izbor iz operne literature je bil zelo širok, tudi za manj zahtevne ljubitelje operne glasbe je bilo dovolj poslastice.

Prireditelja večera, občinska Zveza kulturno prosvetnih organizacij Jesenice in Društvo glasbenih umetnikov Slovenije, sta priredila večer operne glasbe z namenom, da to glasbo približata čim širšemu krogu ljubiteljev. Tudi to pot razočaranje ni izostalo, saj se je v dvorani zbralo le okrog sto poslušalcev. Prireditelja sta si sicer stroške delila, vendar izračun pokaže, da bi za ta denar lahko vse udeležence ponedeljkovega koncerta pre-peljali v Ljubljano z avtobusom zastoj in vsem tudi plačali najboljše vstopnice v ljubljanski operni hiši. Pri tem pa je pomembno poudariti, da so bili stroški ponedeljkovega koncerta le polovico vsote, ki jo npr. zahteva en sam kolikor toliko znan pevec zabavne glasbe. Ob takih rezultatih ostajajo organizatorji v večnih dilemah, kajti samo v zadnjem mesecu se je to primerilo trikrat (oktet Gallus — 90 poslušalcev, trio Lorenz na dveh koncertih 160 poslušalcev).

Nehote pa se vsiljuje vprašanje vloge in nalog kulturno prosvetnih društev, sekcij, zborov in orkestror. Ali je res njihova naloga samo petje in muziciranje ali igranje? In končno tudi vloga sindikalnih, mladinskih in drugih organizacij in predvsem naših šol. Ali ni tudi njihova naloga animirati in spodbujati svoje učence oz. člane za sprejemanje resničnih kulturnih vrednot. Po nepopolnih podatkih je neposredno na območju mesta, vključno z gojenci glasbene šole (brez tisočev, ki so po vojni hodili v glasbeno šolo), čez 800 ljudi, ki se aktivno ukvarjajo s petjem in muziciranjem, če pa prištejem še prosvetne

delavce in druge razumnike ter ostale kulturne delavce, pa bi morali petkrat napolniti gledališko dvorano. Če nekoliko kritično zaokrožim zaključno misel, bi lahko rekel, da imamo množico kulturnih delavcev in razumnikov z zelo nizkim kulturnim nivojem, ali nekoliko ublaženo rečeno, z nerazvitimi interesi za resnično kulturne vrednosti.

V nedeljo bodo jeseniški gledališčniki ob 16. uri zadnjič ponovili Tomazičovo **LEPO VIDO** (na sliki prizor iz **LEPE VIDE**).

Jeseniški svobodaši dvakrat v Italiji

Za ansambel narodnih plesov in pesmi pri DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice je običajno višek dejavnosti ravno v poletnih mesecih, ko začnejo deževati vabila iz sosednje Italije. Že doslej njihov seznam vsebuje čez 80 krajev v Italiji, kjer so

gostovali s svojim programom jugoslovanskih narodnih plesov in pesmi in čez 160.000 obiskovalcev na vseh nastopih. K temu pa moramo dodati še kraje v sosednji Avstriji in seveda pri nas doma v domači občini, v Sloveniji in Jugoslaviji.

Letos so že v juniju imeli v Italiji kar dva nastopa in sicer 1. 6. v kraju Sequals, severovzhodno od Vidma, kjer so nastopali na njihovem tretjem festivalu rož. Čez 2.000 gledalcev je na nastopu na prostem navdušeno pozdravilo jeseniške plesalce. Minulo nedeljo 15. t. m. pa so gostovali v mestecu San Vito z 10.000 prebivalci severozahodno od Vidma. Na izredno lepo dekoriranem mestnem trgu so izvajali svoj program pred več kakor 3.000 gledalci, ki so zelo pozorno in hvaležno sprejemali pester program plesalcev in pevcev. Za uspešen nastop se je izvajalcem ob koncu javno zahvalil tudi župan mesta San Vito.

Tudi za prihodnje mesece imajo že nekaj sklenjenih dogovorov, prav gotovo pa bodo dobili še nova vabila, kajti vsakemu nastopu v teh krajih običajno sledijo nova vabila.

Veliko uspehov in veliko problemov

Po treh letih je bil ponovno izveden občni zbor občinske Zveze za telesno kulturo Jesenice. Na njem so sodelovali predstavniki osnovnih organizacij zveze, nekaterih družbeno političnih organizacij in tudi predsednik zveze za telesno kulturo Slovenije tov. Arigler.

V uvodnem poročilu je predsednik Berti Brun navzoče seznanil z nekaterimi značilnostmi, ki so nastale v razvoju telesne kulture od zadnjega občnega zbora OZTK.

Po gospodarski in družbeni reformi so športni delavci uspeli reorganizirati vrhunski šport v občini in sicer smučanje in hokej na ledu, ker je nastajala resna nevarnost financiranja teh dveh panog. V zvezi s tem pa se je začel z reformnimi procesi ogrožati finančni in materialni položaj tudi ostalih osnovnih organizacij. Združitev smučarskih klubov v enotno društvo je prineslo več lovorik, množičnost smučarskega športa pa je ostala še vedno v smučarskih klubih. Financiranje hokeja in smučanja pa je s patronatom prevzela železarna, tako, da je ostalo več denarja za ostali tekmovalni šport in temeljno telesno vzgojo. Dejstvo pa je, da nismo v stanju za vsako ceno gojiti in razvijati vse panoge. Zato pa se je razvijala telesna kultura predvsem v tistih panogah, ki imajo kar najbolj množičen značaj. Treba je povedati, da so zdaj šolska športna društva kar

na vseh šolah v naši občini. Poskušalo se je bolj intenzivno razširjati nekatere panoge in dejavnosti na relaciji društva, klub — šole, kar dokazujejo občinska tekmovanja v odbojki, košarki, atletiki, telovadbi, smučanju, krosih itd. To so cilji in naloge tudi za prihodnje obdobje. V ta namen pa bo potrebno zagotoviti še nekaj več denarja in zgraditi manjše objekte pri šolah in na področju krajevnih skupnosti.

Na pobudo občinske športne zveze pa je o telesni kulturi razpravljala tudi občinska skupščina, ki je sprejela važne zaključke o prihodnjem razvoju telesne kulture. Zveza jih je opozorila predvsem na financiranje telesne kulture in vzdrževanje športnih objektov. Zategadelj je skupščina sprejela sklep, da je izdelati srednjeročni program razvoja telesne kulture v občini in izdelati prioriteten program gradnje športnih

objektov in površin za rekreacijo.

Opoziril je tudi na to, da so proračunska sredstva vsako leto približno ista, oziroma po svoji vrednosti celo upadajo in na to, da nekatere delovne organizacije nič ne prispevajo za šport, čeprav je od tega odvisno počutje tudi članov njihovega kolektiva.

V razpravi so govorniki spregovorili o nekaterih važnejših problemih. V športne organizacije bi bilo treba vključiti čimveč delavske in šolske mladine, ker je na Jesenicah le malo svežega zraka in je zato potreba po rekreativni dejavnosti še toliko večja. Fizično in zdravstveno stanje naše mladine je zelo slabo, celo kritično. To pa ima svoj začetek že v šolah, kjer je pouk telesne vzgoje vedno na zadnjem mestu, namesto na prvem, kot je to v nekaterih naprednejših deželah. Občinska športna zveza z osnovnimi organizacijami bi morala skupaj z ZTKS in vsemi drugimi forumi doseči, da bi telesna vzgoja dobila pomembno mesto v šolski vzgoji.

Večina delegatov se je strinjala, da bi morala tudi mladinska organizacija biti bolj aktivna pri vključevanju mladine v šport. Občinska konferenca ZMS pa je pri tem premalo aktivna. Malo boljši položaj v tem je v železarni. Za aktivnost mladine so širo-

ke možnosti. Mladina je, ni pa mladinskih funkcionarjev, ki bi vodili njeno usmerjanje. Prav mladinska organizacija naj bi vključevala mladino v telovadnice.

Kot že večkrat doslej so navzoči razpravljali tudi o športnih objektih na Jesenicah, da bi se zgradila telovadnica in športno igrišče za Titovim domom, ki bi služilo predvsem športnikom občine, posebno pa še učencem ŽIC, ki morajo pozimi telovaditi v domu TVD Partizan, poleti pa so gostje na športnem igrišču Podmežakljo. Samo s tem izgubijo veliko časa, poleg tega pa imajo samo dve uri telesne vzgoje tedensko, čeprav so predpisane tri.

Kot vedno pa se pri tem pojavlja vprašanje, kje dobiti za vse to denar. Bistvo finančne problematike pa je v odnosu do telesne kulture, odnos pa ustvarjajo ljudje. Kakršni so ljudje na ustreznih mestih, tak je tudi odnos.

Tov. Arigler je pozdravil občni zbor v imenu IO ZTKS. Povedal je, da jeseniška športna zveza sodi v isto vrsto zvez, ki imajo ja-

sen koncept in dobro izoblikovano smer svojega delovanja. Uspehi jeseniških športnih delavcev pa so toliko več vredni, ker se neprestano borijo z denarnimi težavami. Za svoje amatersko delo pa športni delavci niso dovolj vrednoteni in tudi dobe premalo državnih odlikovanj. Več športnih delavcev bi moralo biti na tistih mestih, kjer se odloča o važnejših zadevah. Strinjal se je z jeseniško kritiko strokovnih zvez. Načelno je te probleme obravnavati tudi že ZTKS. V jeseni bo njen izvršni odbor konkretno pregledal tekmovalne sisteme. Iskati je načine čimbolj cenjenih tekmovalcev. Seveda je za stimulacijo tekmovanje treba obdržati, ne pa za vsako ceno glede na finančno situacijo.

Na občnem zboru je bil tudi sprejet predlog spremembe statuta zveze. Doslej je imela zveza upravni odbor z 19 člani in izvršni odbor z 9 člani. Izvršni odbor pa je uvidel, da o važnejših vprašanjih ne more odločati le petčica ljudi. Zato je pripravil predlog, da bi se ustanovila občinska konferenca s 47 člani namesto upravnega odbora in predsedstvo občinske konference namesto izvršnega odbora. Predsedstvo bi štel 19 članov. Navzoči so se strinjali s tem predlogom, kar bo postavilo delovanje zveze na širšo družbeno osnovo kot doslej.

Atleti v Kamni gorici

Preteklo soboto so jeseniški atleti gostovali v Kamni gorici in se z domačimi pomerili v osmih atletskih disciplinah. Atletinje, same mlajše mladinke, pa so tekmovali v petih atletskih disciplinah.

TVD Partizan Kamna gorica je po zaslugi predsednika inž. Šmitka zelo aktivno. Atletsko sekcijo pa uspešno vodi Lado Kržišnik, nekdanji atlet, pravi entuziast, ki za vzgojo mladih atletov žrtvuje ves prosti čas. V Kamni gorici so kljub skromnim razmeram vzgajali že vrsto odličnih atletov. Znani so bratje Šolar, Kalan, Sitar, Eržen in drugi. Nekateri nastopajo za kranjski Triglav, metalec kopja Mirko Šolar pa za ljubljansko Olimpijo.

Pred pričetkom tekmovanja so domačini presenetili svoje goste z lepim in vrednim darilom. Sodelovanje med Kamnogoričani in Jeseničani na atletski stezi ima že staro tradicijo. Ob tej priložnosti so Jeseničani svoje gostitelje povabili na povratno srečanje, ki bo ob koncu letošnjega poletja na novem rekonstruiranem igrišču Podmežakljo.

REZULTATI — MOSKI:

100 m: 1. Milan Kalan (Kg.) 11,6, 2. Marjan Stres (J) 11,7, 3.—4. Niko Eržen (Kg) 12,0, 3.—4. Sašo Pretnar (J) 12,0.

400 m: 1. Milan Kalan (Kg) 54,7, 2. Marjan Stres (J) 55,0, 3. Niko Eržen (Kg) 55,5, 4. Janez Čufar (J) 57,2.

1.500 m: 1. Janez Sitar (Kg) 4:23,9, 2. Jelo Ambrožič (J) 4:27,2, 3. Zdravko Eržen (Kg) 4:29,8, 4. Marko Dakskobler (J) 4:32,0.

4 x 100 m: 1. Kamna gorica 49,6, 2. Jesenice 49,7.

Daljina: 1. Janez Čufar (J) 602, 2. Marko Šolar (Kg) 586, 3. Marjan Stres (J) 555, 4. Peter Rozman (Kg) 506.

Krogla (6 kg): 1. Bogdan Pristov (J) 13,15, 2. Paul S. (Kg) 12,40, 3. Franc Šolar (Kg) 12,05, 4. Danilo Klinton (J) 11,95.

Disk (2 kg): 1. Bogdan Pristov (J) 34,10, 2. Mirko Šolar (Kg) 33,95, 3. Andrej Šolar (Kg) 32,70, 4. Stanko Lakota (J) 32,03.

Kopje (800 g): 1. Mirko Šolar (Kg) 53,32, 2. Pavel Poljanšek (Kg) 48,68, 3. Bogdan Pristov (J) 43,51, 4. Danilo Klinton (J) 37,80.

Domačini so dominirali v tekih, Jeseničanom pa je uspelo pobrati nekaj zmag v tehničnih disciplinah. Kamnogoričani so zmagali v dvoboju z jeseniškimi atleti 48:38 točk in so se oddolžili za lanskoletni poraz na Jesenicah.

Rezultati so glede na majhno atletsko stezo ter sploh atletske naprave prav zadovoljivi. Videli smo nekaj prav zanimivih borb, ki so dvoboju dale pravi atletski mik.

Dekleta niso tekmovala v dvoboju. Z uro in metrom pa so se kljub temu borile zavzeto in športno. Šest jeseniških deklet je osvojilo kar lepo število zmag in ugodne dosežke.

REZULTATI — 60 m (8 tek.): 1.—2. Mimi Purgar (J) 8,6, 1.—2. Joži Sterk (J) 8,6, 3. Majda Šolar (Kg) 9,1, 4. Dragica Brus (J) 9,2.

400 m (5 tek.): 1. Anica Vidic (J), 2. Ivanka Filipaj (J) 70,2, 3. Bernarda Lotrič (Kg) 74,1, 4. Luci Gomzi (Kg) 89,2.

4 x 60 m: 1. Jesenice 34,2.

Daljina (8 tek.): 1. Ivanka Filipaj (J) 433, 2. Joži Sterk (J) 406, 3. Dragica Brus (J) 385, 4. Mimi Purgar (J) 381.

Krogla (3 tek.): 1. Sonja Šolar (Kg) 7,82, 2. Meta For-

tuna (Kg) 7,72, 3. Marta Očko (Kg) 7,0.

Disk (2 tek.): 1. Kati Purgar (J) 22,91, 2. Sonja Šolar (Kg) 18,12.

Znano je, da je jeseniški atletski klub zelo mlad. Večina atletov in atletinj je začela sistematično vaditi šele lani. Nekateri so v Kamni gorici dosegli svoje osebne rekorde. Čufar in Filipajeva v skoku v daljino, Kati Purgar v metu diska, isto Stanko Lakota.

Čeprav je Gorenjska znana s svojo široko razvejano športno aktivnostjo in vrhunskimi dosežki v prenekaterih športnih zvrsteh, je tudi res, da je atletika ostala dokaj nerazvita. Poleg kranjskega Triglava, Jesenic in Kamne gorice kraljice športov ne gojijo v sicer številnih športnih organizacijah. Prav iz tega razloga zaslužijo športni delavci v Kamni gorici vse priznanje za svoje neumorno in uspešno delo pri razvoju atletike.

Vibr

Šlibar in Miha Hafner republiška prvaka

Na Jesenicah se je končalo republiško prvenstvo v kegljanju dvojic na asfaltu. Skupno je nastopilo 80 parov iz vse Slovenije, med katerimi sta naslov republiškega prvaka osvojila naša sodelavca Jože Šlibar in Miha Hafner. Organizacija tekmovanja je bila odlična, vso pohvalo pa zaslužijo tudi sami tekmovalci, saj so po urniku prihajali točno na kegljišče. Vsi nastopajoči so se zelo pohvalno izrazili o kegljišču. Le zadnji dan je tekmovalce motila vlaga.

Vodstvo tekmovanja je poleg rednega dela imelo naloge, vsak par vprašati, ali se namerava udeležiti državnega prvenstva v Zenici. Večina odgovorov je bilo negativnih. Večini tekmovalcev so še živo v spominu dogodki iz ekipnega državnega prvenstva v Zagrebu. Z velikim nezaupanjem gledajo na to državno prvenstvo, ki bo po večkratnem spreminjanju datumov končno le 28. in 29. t. m. Žal so prav te dni gradbinske igre, zato se bo več boljših parov udeležilo teh tekmovanj. Brez tekmovalcev Celja, Gorice, Branika, Jesenic, Kranja bo slovensko odposlanstvo zelo okrnjeno. Največja ovira pri vseh klubih pa so finančne težave. Tudi našim kegljačem, posebno pa novima slovenskima prvakoma še ni jasno, ali odpotujeta v Zenico.

REZULTATI: 1. Šlibar — M. Hafner (Jes.) 1.738, 2. Mi-

tar — Sobočan (Saturnus Lj. 1738, 3. Vanovšek — Lubej (Celje) 1734. 11. mesto sta zasedla Kranjskogorci Žerjav in Pečar s 1693 keglji.

- ne

Slovo v četrtfinalu

Jeseniški nogometaši so se morali posloviti od tekmovanja za nogometni pokal Gorenjske, ker jih je premagal Triglav A iz Kranja z rezultatom 4:2 (4:2).

Za Jesenice so nastopili: Ivanovič, Ljušič, Barac, Kralj, Lukančič, Smagin, Magdič, Šubic, Ljubojevič, Pavlič, Noč (Stošić, Kačar).

Jeseničani so imeli priložnost zmagati tudi v tej tekmi, saj so prvi prišli v vodstvo z golom Pavliča. Po treh grobih napakah obrambne vrste in vratarja pa so prejeli kar tri gole zapored. Z lepim golom od daleč je rezultat znižal na 3:2 Kralj. V trenutkih pa, ko so gostje upali na izenačenje so Kranjčani dosegli še en gol.

Drugi polčas je prinesel enakovredno igro pa tudi obojestransko neučinkovitost, tako, da je rezultat iz prvega polčasa ostal nespremenjen.

Z.

Izlet v zahodne Julijce

Planinsko društvo Jesenice bo izvedlo v nedeljo, dne 29. t. m. avtobusni izlet v skupino zahodnih Julijcev. Pot bo udeležence vodila z Jesenic prek Trbiža v dolino Zajzera (hiša pisatelja dr. Kugyja), nato ob reki Bela po dolini Donja (Kanalska dolina) mimo Pontebe (stara avstrijsko-italijanska meja) do Chiusaforte. Od tam pa naprej po Reziji v strmem vzponu na južno stran Poliškega Špika do sedla Neveja in pod Kaninom, Belo pečjo in Prestrelnikom. S sedla Neveja se pot spusti v dolino mimo Rabeljskega jezera, Trbiža in nazaj na Jesenice.

Odhod bo ob 6. uri zjutraj, povratek pa predvidoma do 20. ure. Cena za prevoz je 15 N din. Vsak mora imeti s seboj veljaven potni list.

Prijavite se na tajništvo PD Jesenice.

Navijači pozor!

V veliki želji, da moška ekipa košarkarskega kluba še naslednje leto sodeluje v I. slovenski ligi, košarkarji pričakujejo na sobotnem srečanju ob 20. uri med KK Jesenicami in KK Rudarjem iz Trbovelj vso podporo domačega občinstva. Ljubitelji košarke bodo ponovno prišli Podmežakljo še posebno v teh težkih dneh borbe za obstanek. V predtekmi ob 18.30 se bo ženska ekipa pomerila z igralkami Maribora 66.

PIHALNI ORKESTER »JESENIŠKIH ŽELEZARJEV« JESENICE

prireja

v nedeljo, dne 22. junija 1969 ob 9. uri pri ZOISOVEM gradu v BOHINJSKI BISTRICI

PROSLAVO

100-letnice ŽELEZARNE JESENICE in 95-letnico GODBE

PROGRAM:

1. Pozdravni govor.
2. Prikaz zgodovine železarstva.
3. Prikaz zgodovine godbe.
4. OUVERTURA, pihalni orkester »Jeseniških železarjev«.
5. Mešani pevski zbor Bohinjska Bistrica.
6. Folklorni ansambel Bohinjska Bistrica.
7. Koncertna skladba — pihalni orkester.
8. Koračnica — pihalni orkester.

Od 14. do 15. ure KONCERT pihalnega orkestra »Jeseniških železarjev« na terasi pri hotelu JEZERO.

Proslava bo ob vsakem vremenu.

GLASBENA ŠOLA JESENICE

razpisuje vpis

starih in novih učencev za šolsko leto 1969/70 v oddelek za godala, pihala, trobila, klavir, solopetje, kitaro, klavirsko harmoniko, balet, nauk o glasbi (teorija in solfeggio) in pripravnico (cicibani).

Vpisovanje bo v sredo, 25. junija in v četrtek, 26. junija 1969, od 9. do 12. in od 15. do 18. ure v glasbeni šoli, učilnica št. 2.

Podrobnosti o vpisu posreduje tajništvo glasbene šole, tel. 82-423.

Ravnateljstvo

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

21. in 22. junija angl. barvni CS film **TRAJEKT ZA HONG KONG**, v režiji Gilberta Lewisa, v glavni vlogi Curt Jürgens, ob 17. in 19. uri.

23. junija amer. barvni CS film **KLEOPATRA**, v glavni vlogi Elisabeth Taylor, ob 17. uri.

24. in 25. junija franc. barvni CS film **V ZENITU SONCA**, v režiji Reneja Clementa, v glavni vlogi Alain Delon, ob 17. in 19. uri.

26. junija amer. barvni film **TAJNI AGENT MAT HELM**, v režiji Filla Carlsona, v glavni vlogi Dean Martin, ob 17. in 19. uri.

27. junija amer. film **SKRIVNOSTNA VOJAKA HARYJA FRIGA**, v režiji Jacka Smitha, v glavni vlogi Paul Neewman, ob 17. in 19. uri.

28. junija amer. CS film **MADAME X**, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVZ

21. in 22. junija franc. barvni CS film **V ZENITU SONCA**, ob 18. in 20. uri.

23. in 24. junija angl. barvni CS film **TRAJEKT ZA HONG KONG**, ob 18. in 20. uri.

25. junija amer. barvni film **TAJNI AGENT MAT HELM**, ob 18. in 20. uri.

26. in 27. junija amer. barvni film **BOBNI VZDOLŽ MOHAUKA**, ob 18. in 20. uri.

28. junija amer. barvni CS film **ŽGEČKAJ ME**, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

21. junija franc. barvni film **USODNI PLEN**.

22. junija meh. barvni CS film **VELIKI MAC LINTOCK**.

26. junija angl. barvni CS film **TRAJEKT ZA HONG KONG**.

28. junija amer. barvni film **BOBNI VZDOLŽ MOHAUKA**.

Kino ŽIROVNICA

22. junija franc. barvni film **USODNI PLEN**.

25. junija angl. barvni CS film **TRAJEKT ZA HONG KONG**.

29. junija amer. barvni film **BOBNI VZDOLŽ MOHAUKA**.

Kino KRANJSKA GORA

21. junija meh. barvni CS film **VELIKI UPOR**.

22. junija amer. barvni film **BOBNI VZDOLŽ MOHAUKA**.

26. junija amer. barvni CS film **V ZENITU SONCA**.

28. junija angl. barvni CS film **TRAJEKT ZA HONG KONG**.

Gledališče

NEDELJA, 22. 6., ob 16. uri: Jože Tomazič **LEPA VIDA** — Ljudska igra v treh dejanjih — **ZADNJIČ**.

Ljubitelji gledališča opozarjamo na zadnjo popoldansko predstavo **LEPE VIDE** s pričetkom ob 16. uri.

Na osnovi čl. 28. pravilnika o delovnih razmerjih železarne Jesenice, dajemo naslednjo

OBJAVO

za prosto delovno mesto

OBRAVODVODJA, šifra 1301, U-5, 1 oseba v valjarni 2400.

POGOJI:

Za zasedbo navedenega delovnega mesta se zahteva: — visokošolska izobrazba II. stopnje — metalurške stroke in 5 let prakse na visoko strokovnih delovnih mestih ali

— srednja strokovna izobrazba metalurške stroke in 10 let prakse na visoko strokovnih delovnih mestih.

Pismene prijave z osnovnimi podatki in podatki o strokovnosti sprejema kadroviski sektor do 5. julija 1969.

KADROVISKI SEKTOR

Na osnovi čl. 28. pravilnika o delovnih razmerjih železarne Jesenice, dajemo naslednjo

OBJAVO

za prosta delovna mesta:

v valjarni 2400

1. dninski delovodja adjustaže, D-5, 1 oseba v valjarni 1300

2. dninski vodja, D-5, 1 oseba

3. topilec cinkovega pepela, D-3, 1 oseba

POGOJI:

Za zasedbo navedenih delovnih mest se zahteva: pod 1. in 2.: — srednja strokovna izobrazba metalurške stroke ali delovodska šola in 5 let prakse; — ali poklicna šola z VK izpitom in 10 let prakse

pod 3.:

— redni delavec, telesno in duševno zdrav, ki se bo priučil dela. Delovni čas od 6.—14. ure, delo je samostojno, osebni dohodek po obračunski postavki 5. kategorije.

Pismene prijave z osnovnimi podatki in podatki o strokovnosti sprejema kadroviski sektor do 30. junija 1969.

KADROVISKI SEKTOR

ZAHVALA

Pred kratkim sta me na domu obiskala obratovodja valjarne žice tov. Grošelj in Anton Jakšič. Ker sem že dalj časa bolan, sem bil njunega obiska zelo vesel. Spet so oživel moji spomini na dolgoletno delo v stari valjarni žice, ki je sedaj ni več. Za obisk in pozornost se iskreno zahvaljujem, kolektivu valjarne žice, ki sedaj obratuje na Beli, pa želim novih delovnih uspehov.

Čopov Joža

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru železarne in vsem sodelavcem se najlepše zahvaljujem za darila, ki sem jih prejel ob odhodu v pokoj.

Ivan Banič
Podhom 59

Izgubljene denarnice

Postaja **MILICE** na Jesenicah nas je obvestila, da ima v posesti tri v lokalnih avtobusih ukradene denarnice. Lastniki oziroma lastnice izgubljenih denarnic naj se zgledajo na postaji **MILICE JESENICE** v sobi števil. 5.

Konec avgusta troboj

Organizacijski odbor za pripravo športnih prireditev ob proslavi 100-letnice železarne ne pozna počitka. Ta forum se stalno sestaja ter razpravlja o troboju. Na zadnjem sestanku so se domenili, da bo troboj slovenskih železarov v nogometu, atletiki, namiznem tenisu, odbojki, plavanju in streljanju z malokalibrsko puško v soboto in nedeljo, 30. in 31. avgusta. Nastopali bodo moški in ženske. Kakor predvidevajo, bo svečana otvoritev troboja na novem nogometnem igrišču Podmežakljo, ki bo do tedaj že toliko utrjeno, da se bodo tekme lahko odigrale. Organizacijski odbor tare le en problem. Za izvedbo celotnega troboja ima na voljo samo tri milijone S din, kar je očitno premalo, saj bo skupaj nastopilo okoli 300 tekmovalcev. Morda bi bilo prav, da bi organizacijski odbor za proslavo stoletnice o tem še razpravljajal.

— ne

Razpisna komisija za imenovanje direktorja in druga vodilna mesta Gostinskega podjetja Železar Jesenice

razpisuje

naslednja delovna mesta:

1. direktorja podjetja
2. sekretarja podjetja
3. računovodjo podjetja
4. upravnika restavracije Kazina
5. upravnika samopostrežne restavracije — družbene prehrane
6. upravnika samskih domov Jesenice in Slov. Javornik in
7. referenta za vzdrževanje.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati za razpisana delovna mesta izpolnjevati še naslednje pogoje: pod 1.: da ima:

- visoko strokovno izobrazbo ekonomske smeri z najmanj 5 let prakse na vodilnih delovnih mestih
- višjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri z najmanj 8 let prakse na vodilnih delovnih mestih
- srednjo strokovno izobrazbo z 10 letno prakso na vodilnih delovnih mestih;

pod 2. da ima: višjo upravno šolo oz. srednjo šolo in najmanj 5 let prakse na vodilnih delovnih mestih v gospodarskih organizacijah oz. ustanovah;

pod 3. — mora imeti višjo izobrazbo ekonomske smeri ali njej enakovredno šolo s 5 letno finančno-knjigovodsko prakso v gospodarstvu, ali srednjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri in 8 let prakse na delovnih mestih finančno-knjigovodske stroke v gospodarskih organizacijah, od tega najmanj 5 let na odgovornih mestih;

pod 4. in 5. da imata, oziroma morata imeti srednjo strokovno izobrazbo in najmanj 5 let prakse v gostinstvu ali visoko kvalifikacijo v gostinski stroki in 8 let prakse oziroma strokovno izobrazbo in 12 let prakse v gostinstvu;

pod 6. da ima: upravnika samskih domov Jesenice in Slov. Javornik oziroma mora imeti srednjo strokovno šolo z najmanj 5 let prakse na delovnih mestih upravnika oziroma strokovno izobrazbo z 10 let prakse na delovnem mestu upravnika;

pod 7. mora imeti tehnično ali delovodsko šolo gradbene ali lesne stroke. Potrebna je najmanj 3 letna praksa s predhodno zahtevano izobrazbo. Od tega najmanj 1 leto na samostojnih delih v delavnicah.

Prijave na razpis z dokazili o strokovni izobrazbi, potrebni praksi in opisom dosedanjega dela, morajo kandidati dostaviti v zaprti ovojnici na naslov Gostinsko podjetje Železar Jesenice, C. Železarjev 26 z oznako: Za razpisno komisijo — v 15 dneh po objavi razpisa.

Prednost pri izbiri bodo imeli zaposleni kandidati podjetja oziroma kandidati ustanovitelja železarne Jesenice, če bodo izpolnjevali vsaj enega od razpisanih pogojev.

Osebni dohodek po začasnem pravilniku o delitvi dohodkov oziroma po dogovoru. Stanovanja niso na razpolago.

Vsakega kandidata bomo obvestili v 8 dneh po zaključenem razpisu.

Razpisna komisija

RAZPIS

Zbor delovne skupnosti Zavoda radia Jesenice razpisuje na podlagi 19. člena statuta prosto delovno mesto

POMOČNIKA GLAVNEGA IN ODGOVORNEGA UREDNIKA ZAVODA RADIA JESENICE.

Kandidati morajo poleg splošnih zakonskih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

da ima višjo šolo za politične vede — novinarske smeri, višjo upravno, pravno ali ekonomsko šolo, vsaj dve leti delovnih izkušenj in najmanj eno leto prakse v novinarstvu.

Prijave s kratkim življenjepisom, dokazili o strokovnosti in praksi pošljite Zavodu radia Jesenice, Jesenice trg Toneta Čufarja 4. Razpis velja 15 dni po objavi.

Kaj zmore gorenjska trma

Za jeseniške odbojkarice se je kaj slabo začela sicer uspešna nedelja. Še eno uro po predvidenem odhodu so iskale šesto igralko. Končno se je Filipajevi, Drakslerjevi, Felčevi, Mrakovi in Trančarjevi, pridružila še Kemperlova, kljub temu, da je imela naslednji dan pred vrati maturo. Če ne bi bilo nje, sploh ne bi mogle odpotovati v Celje, kjer jih je pričakovala ekipa lanskega slovenskega prvaka.

Nihče ni pričakoval, da bi Jeseničanke v Celju lahko zmagale, najmanj pa najbrž Celjanke same, saj že več let na svojem igrišču niso okusile poraza. Zoga pa je še enkrat potrdila, da je res okrogla...

Že v prvem setu se je pokazalo, da Jeseničanke ne bodo lahek zalogaj. Do rezultata 7:7 sta se obe ekipe menjavali v vodstvu, nato pa so Celjanke vseeno zmagale z nizko razliko 15:11.

V drugem setu se je dogajalo marsikaj. Gostje so vodile že 14:10, pa vseeno niso zmagale, kar je šlo na rovaš zelo pristranskega sodnika, ki je očitno sodil v korist domačink. Kako velika je bila borba v tem setu, pove to, da se je le-ta igral na razliko in je bil končni rezultat 17:15 za Celje.

Tretji set se je nadaljeval v neznanski vročini. Jeseničank je bilo samo šest in so morale igrati ves čas, ne da bi se lahko menjavale, kot so se domačinke. Rezultat je bil že 9:4 za domače, ko so v celjsko ekipo vstopile štiri mladinke. Jeseničanke so začele počasi nabirati točko za točko in izenačile na 9:9. Kljub temu, da so se zaradi utrujenosti še komaj premikale po igrišču, so zbrale toliko volje, da so dobile ta set 13:15.

V četrtem setu je domači trener poslal na igrišče spet prvo postavo. To pa ni nič pomagalo. Kakor hitro se je nebo malo pooblačilo, so gostje našle v sebi več moči. Z veliko borbenostjo in gorenjsko trmo so se zagrizle v igro in dobile set 11:15.

V odločilnem petem setu je pri stanju 5:6 za Jeseničanke začela padati toča in že tako ali tako maratonska borba je bila za pol ure prekinjena. Potem je bilo videti, da je dež gostje še bolj osvežil, prav tako pa tudi njihovo igro. Dobro so zaigrale na mreži in v polju ter zmagale kar 9:15.

S to zmago so Jeseničanke dosegle zlata vredni točki, ki so ju izgubile na prejšnji

tekmi doma proti Mariboru, ko so zmago imele že skoraj v žepu. Po končanem delu spomladanskega prvenstva imajo kar tri ekipe enako število točk. Jesenice so druge za Celjem zaradi slabše razlike v setih (en set) in pred Mariborom. Vsekakor pa je bila največ vredna zmaga proti Celju, ki bo prav gotovo tudi letos republiški prvak, pa je vseeno moral kloniti v tekmi, v kateri so bile Jeseničanke boljše v igri pa tudi borbenejše. To pa je tudi priznanje trenerju ženske ekipe Franciju Bajtu, saj je pod njegovim vodstvom jeseniška ženska odbojka zelo napredovala.

Z.

Pomembna zmaga v gosteh

Več let nazaj moška ekipa košarkarskega kluba ni bila pred težjo odločitvijo, kot v soboto v Škofji Loki. Okoliščine pa so hotele, da je trener imel na razpolago samo osem igralcev, ostali pa so imeli opravičljive vzroke, da niso nastopili. Velika volja in želja za zmago in za obstoj v ligi sta končno premagali vse težkoče in nevšečnosti, katere so spremljale moštvo iz srečanja v srečanje.

Po dobri igri moštva na domačem igrišču je bilo pričakovati, da bo moštvo napredovalo v formi, vendar je vsako gostujoče moštvo že naprej obsojeno na težke razmere v gosteh, predvsem za-

radi naklonjenosti sodnikov domačemu moštvu in domače publike. V tako pomembnem derbiju pa zmaga lahko le moštvo, ki je psihično izredno trdno in odločno zastavi vse sile za zmago.

Kljub samo osmim igralcem je naše moštvo napravilo velik podvig, zmaga proti Kroju je pomembna iz več razlogov. Predvsem pa je vplivala na igralce, da so ponovno pridobili zaupanje v lastne zmogljivosti in voljo do treniranja. Z zmago proti Kroju se je začela ogorčena borba za obstoj, ki bo zaradi razporeda preostalih srečanj odločena šele v jeseni.

Ženska ekipa je proti zadnje uvrščenemu Konusu dosegla zmago brez težav. Trener je v tem srečanju preizkusil vse igralke, tako da se tudi mlajše počasi vključujejo v razmere na igrišču.

KK KROJ : KK JESENICE 57:69

Domačini so prepričani v svojo zmago pričeli srečanje silovito. Že v 4. minuti je bilo na semaforju 10:2 v korist domačih. Naše igralce je odgovornost srečanja popolnoma zamorila. Začetek je obetal pravo katastrofo, domačini so brez težav v nasprotnih napadih polnili koš, tako da je največja razlika znašala že 15 točk. Po prvi minuti odmora pa se je taktika našega moštva spremenila in razlika se je pričela manjšati. Naši so igrali v obrambi zelo ostro, tako da so imeli ob polovici igre že precej osebnih napak. Drugi del igre pa je prinesel pravi preobrat. Z veliko borbolenostjo in odlično igro inž. Senčarja je bila prednost Kroja že v 6. minuti izenačena. Od te minute naprej pa se je pričela prava drama, saj so igralci obeh moštev skušali na vse načine priigrati odločilno prednost. V 12. minuti pri vodstvu naše ekipe s prednostjo 6 točk je najprej iz igre zaradi petih osebnih napak moral Božič, v naslednji minuti pa sta zapustila igrišče še Koren in Čampa. Bunderla je imel že ob prvem polčasu štiri osebne napake, Dragojevič pa si je četrto zaslužil že v 6. minuti. Skoraj nihče več ni dvomil, da se bo tehnična obrnila na stran domačinov. Sodnika inž. Rus in Lotrič sta dosegla prekrške tudi za najmanjši dotik in nekajkrat tudi pri čistih blokkih. Na veliko športno srečo pa so tudi domačini v zadnjih minutah igrali zelo slabo, saj od 14. minute dalje niso dosegli koša. Treba je pripomniti, da so naši igralci v popolnosti izpolnili vsa trenerjeva navodila in taktično popolnoma nadigrali domačine.

Zaključek srečanja so naši igralci sprejeli z neprikritim veseljem.

Strelici za Jesenice: inž. Senčar 25, Koren 17, Bunderla 3, Božič 10, Čampa 6, Pirih 2, Rogelj 2.

T. Š.

I. kolo lige prijateljstva

V domu TVD Partizan Jesenice je bil v organizaciji judo kluba mednarodni turnir, imenovan LIGA PRIJATELJSTVA. Skupno je nastopilo 60 tekmovalcev s Koroške, Julijske krajine, Furlanije in Gorenjske. Drugi turnir bo v Spilimbergu v Italiji, zadnji pa v Celovcu. Tekmo si je ogledalo okoli sto gledalcev, ki so bili zelo navdušeni nad tem športom.

Prvi so odšli na blazino mladinci, ki so se pomerili v ekipni konkurenci. Največ uspeha so imeli mladi iz Julijske krajine — Furlanije, drugo mesto so zasedli Gorenjci, le za nianso slabši pa so bili gostje onstran Karavank. Kot zadnji so se pomerili člani v posameznih konkurencah. V teh bojih smo

videli več lepih borb in igranje metov. Vsekakor je najbolj navdušila borba Franjčiča — Gorenjska in Perina — Furlanija. Ko so sodniki sesteli rezultate, so v članski konkurenci zanesljivo prvo mesto osvojili Gorenjci z 92 točkami. Drugi so bili Italijani s 37 točkami, na tretjem pa Korošci s 20 točkami.

REZULTATI:

Člani — ekipno: Gorenjska 92 točk, Julijska krajina — Furlanija 37 točk, Koroška 26

Mladinske ekipe: 1. Furlanija 4 točke, 2. Gorenjska 2 točki, 3. Koroška 0 točk.

Skupno: 1. Gorenjska, 2. Julijska krajina, 3. Koroška.

-ne

Prvo moštvo poraženo drugo zmagalo

Preteklo soboto in nedeljo je imelo šolsko športno društvo Kovinar doma dve srečanja v odbojki.

V soboto se je druga vrsta srečala z vrsto ŽIC v okviru medobčinske lige. Zmagali so gimnazijci po dramatičnem boju s 3:2 (—7, 8, 6, —13, 16). V petem setu so vodili 14:12. Nato so nasprotniki izenačili, nazadnje pa so le zmagali dijaki gimnazije. Zmagovalci so bili boljši v serviranju in v igri v polju, poraženi pa so se zaradi višjih igralcev odlikovali pri mreži.

V nedeljo je bilo na sporedu zadnje kolo II. republiške lige. Na Jesenicah so prvokrat gostovali odbojkarji iz Bovca. Zmagali so gostje s 3:2 (10, 6, —10, —12, 8). V prvem nizu so hitro povedli gostje celo z 11:0. Šele ta rezultat je prebudil domače

in jim je do konca niza še uspelo doseči 10 točk. Drugi set so gostje dobili še lažje. V tretjem in četrtem setu so se dijaki le razigrali, nato pa jim je v petem povsem zmanjkalo moči.

Vrsta gimnazijcev je tako dosegla v šestih tekmah le eno zmago in razliko v nizih 7:18. Treba pa je poudariti, da je tekmovalje na tem nivoju nujno potrebno za kvalitetni napredek ekipe. Zaradi zelo skromnih sredstev pa ekipa jeseni ne bo mogla nadaljevati tekmovalja v tej ligi. Problem bi bil rešen le na ta način, da bi tekmovalna skupnost za Gorenjsko (sedež ima na Jesenicah) organizirala posebno consko ligo za to področje.

Evropsko prvenstvo v kegljanju na ledu na Bledu

V ski hotelu na Voglu je bil v soboto in nedeljo 21. kongres mednarodne zveze za kegljanje na ledu, imenovan IFE. Tega zasedanja so se udeležile vse delegacije, članice te organizacije.

Delegati so poudarili, da ta športna panoga v vsej Evropi močno napreduje. Najmočnejša velesila pa je Avstrija, saj ima redno registriranih 39.450 članov. V ostalih državah Evrope je članstvo narastlo v lanskem letu za okoli 20 %. Slišali smo tudi, da se za ta šport zelo zanimajo tudi v SZ. Rusi so namreč v Avstriji naročili večje število tekmovalnih čokov. Tako računajo, da se bodo Rusi kmalu pojavili na evropskih tekmovaljih.

Kongres je sprejel sklep, da bo evropsko prvenstvo v Jugoslaviji na Bledu 17. in 18. januarja 1970. V kolikor vremenske prilike ne bodo dovoljevale tekmovalja na zamrznjenem Blejskem jezeru, bi se vse tekmovalje preneslo na drsališče Podmežakljo, ali pa celo v hokejsko dvorano v Ljubljano. Žensko in mladinsko evropsko prvenstvo so prevzeli Zahodni Nemci, bo pa konec februarja v Menheimu, Avstriji bo

do na to tekmovalje poslali vse ekipe, Jugoslovani pa le dve mladinski. Naslednji kongres IFE bo avgusta letos v Švici, leto pozneje pa so Švici tudi prireditelji evropskega prvenstva. Kot že lani, tako bodo tudi letos kegljači Regena iz Zahodne Nemčije organizirali tekmovalje za evropski pokal. V tem tekmovalju so na kongresu v Bohinju omejili število ekip. Prej je v tem tekmovalju nastopalo 55 ekip, sedaj pa dovoljujejo pravila nastop samo 45 ekipam. Želja organizatorjev je, da države, članice IFE, pošljejo na to tekmovalje res najboljša moštva. Precej so tudi govorili, kako to športno panogo spraviti kot enakopravno partnerico v olimpijske igre. Domenili so se, da je najprej treba uvesti na tekmovalje večjo športno disciplino ter povečati število članic IFE na devet. Na olimpijskih igrah bi se tekmovalci pomerili samo v metu čoka v daljavo, ne pa v bližanju in zbijanju. Ovrgli pa so predlog o spremembi tekmovalnega pravilnika. CSSR pa so sprejeli kot novo članico IFE.

-ne